

side 11-15

Funktionærloven: Lige lovlig gammeldags

Nytårskur
i DM Privat

16

Museum
med
medarbejderflugt

18

Hjemsøgt

24

dm
professions-
højskoler

33

DET TAGER KUN EN UGE AT BLIVE ET PAR ÅR KLOGERE

15. - 19. AUGUST 2011

Dansksprogede kurser

Anvendt Videregående Kvantitative Analyser / Coaching, Kierkegaard og Lederskab / Individuel Genetisk Identitet - hvordan håndterer vi det? / Kommunikation 2.0. Effektiv Kommunikation på tværs af Medier / Kriminalprævention - hvornår virker det og hvorfor?

Engelsksprogede kurser

Advanced Light Microscopy – Principles and Applied Techniques / Clash, Crash or Connection? - Effective Communication across Cultures / Decoding China! Power, Philosophy and Lobbying in China / Decoding India! How to make Sense of a Paradox / Effective Response to Major Infectious Diseases - when Medicine meets Public Health Policy / Middle Eastern Media as Global Players / Programming Next Generation Computers / State-of-the-art Techniques for Detection and Quantification of Bacteria

Se alle kursusbeskrivelser og tilmeld dig på copenhagensummeruniversity.ku.dk

copenhagensummeruniversity.ku.dk

Funktionærloven

– en feudal overlevering

Vi kender alle den danske model. Det er den, der sikrer fred på arbejdsmarkedet gennem overenskomster og aftaler om løn- og ansættelsesvilkår mellem fagforeningerne og arbejdsgiverne. Mindre kendt er det formentligt, at mange privatansatte slet ikke er omfattet af nogen overenskomst. Det gælder ikke mindst akademikerne, hvor kun 10 % af de privatansatte medlemmer af AC-organisationerne er overenskomstdækket. For DM er det en sej, men højt prioriteret kamp at få halet flere overenskomster i land på det private arbejdsmarked. DM har også offentligt ansatte medlemmer, som er uden overenskomst, og i de igangværende forhandlinger om fornyelse af de offentlige overenskomster drejer en del af vores krav sig netop om udvidelse af overenskomstdækningen. Men problemet er størst på det private arbejdsmarked.

De af vores medlemmer, som er ansat på en arbejdsplads uden overenskomst, er som hovedregel kun omfattet af de rettigheder, der følger af funktionærloven. Og den er både mangelfuld og ude af trit med det moderne arbejdsmarked. DM har derfor gennem lang tid arbejdet for at få sat en revision af funktionærloven på dagsordenen. Målet er blandt andet større tryghed i ansættelsen, bedre værn mod fyring under sygdom og sikring af ytringsfrihed.

I første omgang er opgaven med at udarbejde forslag til en ny funktionærlov i vores akademiske hovedorganisation AC lagt i et særligt Privatsektorudvalg, hvor blandt andet formanden for DM's privatansatte er repræsenteret. Udvalget har imidlertid det første år fokuseret kræfterne på at udarbejde en omfattende vækst- og erhvervsplan, og funktionærloven har fået lov at leve sit skæve liv. Men der er stærkt behov for,

at en ændring af funktionærloven nu bliver sat øverst på prioriteringslisten.

Beskrivelsen i dette nummer af Magisterbladet taler sit tydelige sprog. Særlig grotesk er den manglende retsstilling ved uberettiget fyring det første år af ansættelsen. At en arbejdsgiver i den periode frit kan afskedige på et helt urimeligt grundlag, uden at det udløser erstatning hos domstolene, og at mange åbenbart gør det i stigende omfang, er helt uacceptabelt. Det kan for

eksempel være fyring på grund af sygdom, som uden undtagelse ville udløse erstatning, hvis arbejdspladsen var dækket af en overenskomst.

Vi hylder nærmest pr. automatik den danske model. Og vi er hurtige til at fraråde politisk indblanding i løn- og ansættelsesvilkår. Det klarer arbejdsmarkedets parter bedst. Det vil sige, det er os i fagforeningerne på den ene side og arbejdsgiverne på den anden side, der klarer ærterne. Men det står mere og mere klart, at modellen ikke er fuldkommen, og at der er områder, hvor der må lovgivning til. En revision af funktionær-

loven med langt bedre tryghedsbestemmelser – yderligere aktualiseret af regeringens halvering af dagpengeperioden – og øremærket barsel til mænd er to eksempler på behovet for, at politikerne nødvendigvis må tage ansvaret på sig og gennem lovgivning sikre bedre vilkår for danske arbejdstagere.

For DM er det helt uholdbart, at vi ikke kan ramme de arbejdsgivere økonomisk, der skalter og valter med vores medlemmers arbejdsliv. Derfor skal der arbejdes hårdt på såvel bedre overenskomstdækning som på en ændring af funktionærloven.

Ingrid Stage

Hovedbestyrelsen for Dansk Magisterforening

Ingrid Stage, formand

Eva Jensen, DM Offentlig

Peter Grods Hansen, DM Offentlig

Svend Eskildsen, DM Privat*

Camilla Gregersen, DM Privat

Frederik Dehlholm, DM Privat

Hans Beksgaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Anders Hamming, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Henrik Prebensen, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Leif Søndergaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Erik Alstrup, DM Forskning & Formidling

Tenna R. Kristensen, DM Forskning & Formidling

Ole Kentmark, DM Honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdsøgende

Line Ditlev Larsen, DM Studerende

Kasper Ditlevsen, DM Studerende

Charlotte Palludan, Fagforeningslisten

Hanne Götzsche, DM pensionist

*Svend Eskildsen erstatter Nanna Bruun under hendes barselsorlov.

Læs også tema om funktionærloven på siderne 11-15.

There is something rotten

Det er ikke opmuntrende at læse om alle trakasserierne på Sydvestjyske Museer (side 7 og 18-21). Nok antager tragedien ikke shakespeariske dimensioner, som overskriften kunne antyde, men mindre kan også gøre det. Det er den sædvanlige historie om dårligt arbejdsmiljø forårsaget af dybe uoverensstemmelser mellem en række medarbejdere og ledelsen, om en bestyrelse, der agerer uklart og valent, om et konsulentfirma, hvis opdrag synes at skjule sig i tågerne. Og midt i hele denne suppedas står en tillidsrepræsentant, der godt nok har brug for at mobilisere alle medfødte og tillærte færdigheder som mediator.

Man kan læse historien, som den fremstår i tid, sted og rum. En enkeltstående begivenhed på et tilfældigt sted en tilfældig dag med en række konkrete aktører. Sådan skal den *også* læses, for sådan er den *også* relevant. Men den skal *også* læses som repræsentativ og eksemplarisk for forhold på mange danske, måske især mindre, museer. Hermed være ikke sagt, at alt er lutter disharmoni i den danske museumsverden, men her på redaktionen taler vi ofte med museumsansatte DM-medlemmer, der kan fortælle "rare" historier om dårlig ledelse, mangel på de mest nødvendige ressourcer, fraværende personale – og ansættelsespolitik, amatøragtige bestyrelser og om nødvendige opgaver, der varetages af uuddannet eller frivilligt personale.

Når vi ikke skriver alle disse historier, er det, fordi vores kilder ofte ikke ønsker at medvirke. Forståeligt nok, for man vil jo gerne beholde sit arbejde!

Sådan er det ikke med historien om Sydvestjyske Museer. Her står de utilfredse gerne frem og aflægger deres vidnesbyrd. Vi ville også meget gerne have haft den pågældende museumsleders vidnesbyrd, men hun har ikke ønsket at medvirke. Hun foreslog os til gengæld at tale med nogle af de tilfredse medarbejdere – uden dog at sætte navn på dem. Til det kan vi kun svare følgende: Man skriver altså ikke historier om tog, der går til tiden.

FASTE RUBRIKKER

- 3 **LEDER** Funktionærloven – en feudal overlevering
- 10 **SIDEN SIDST**
- 28 **DEBAT**
- 30 **DET AKADEMISKE FOLKEKØKKEN** La poule au pot
- 32 **SIDEN SIDST**
- 42 **DET' MIT JOB** Formand for Det Frie Forskningsråd for Kultur og Kommunikation
- 44 **NYE BØGER**

45 **JOBSEKTIONEN** Ledige stillinger

54 **MEDDELELSER**

56 **DM AKTUELT**

Magisterbladet:
Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
Telefax 38 15 66 65
Internet: www.magisterbladet.dk
e-mail: magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 og bed om medlemsafdelingen. Abonnement på Magisterbladet koster 213,75 kr. per kvartal.

Redaktion:
Mogens Tanggaard
(ansvarshavende)
mt@dm.dk

Liv Kretzschmer
lk@dm.dk

Martin Ejlersten
me@dm.dk

Thomas Böttcher
tb@dm.dk

Pernille Siegumfeldt
psi@dm.dk

Lisbeth Ammitzbøll
la@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon:
38 15 66 52

Annøner:
DG Media a/s
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56

Design og tryk:
Datagraf
www.datagraf.dk

“Vi satser især på støtteformer, der er med til at udvikle humanistisk forskningssamarbejde på tværs af fagmiljøer”.

ARTIKLER

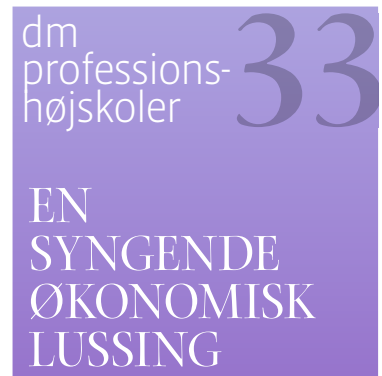
- 7 Museumsdirektør under hårdt pres
8 Anders Bruun konkurs igen
11 “Virkeligheden har overhalet funktionærloven”

- 12 Fyret på grund af sygdom
14 Ønskes: Servicetjek af funktionærloven
16 Nytårskur

- 18 Skandale truer museum i Sydvestjylland
22 Læs, gæt og vind
24 Spøgeri ved højlys dag

- 33 dm professionshøjskoler

Forside: Polfoto

Vignetter: Bob Katzenelson

Oplag: 31.400 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag: 29.573
i perioden 1.7.2009 – 30.6.2010

Produktionsplan:

Nr. 4-2011
Udkommer: 25. februar
Deadline debat: 14. februar
Deadline annoncer: 16. februar
Deadline kalender: 16. februar

Nr. 5-2011
Udkommer: 11. marts
Udkommer: 28. februar
Deadline debat: 28. februar
Deadline annoncer: 2. marts
Deadline kalender: 2. marts

Nr. 6
Udkommer: 25. marts
Udkommer: 14. marts
Deadline debat: 14. marts
Deadline jobannoncer: 16. marts
Deadline kalender: 16. marts

**Hvis alle var
som vores
læsere, ville
økologiske
høns ikke
have tid til
at gå frit
omkring.**

Postboks 188, 1006 København K

Kom i bæredygtigt selskab i 4 uger. Gratis.

Det er ikke, fordi vores læsere spiser flere æg end andre. De spiser bare flere af de økologiske. Ifølge statistikken står økologi og bæredygtighed over dobbelt så højt* på deres indkøbsliste som hos andre. Det smitter af. Både på miljøet og på vores dækning af det.

Vil du oplyses og udfordres af en avis, der sætter en ære i altid at gå et spadestik dybere? Prøv et gratis og uforpligtende abonnement, der stopper af sig selv efter 4 uger.

Besøg Information.dk/4ugergratis, ring 70101930, SMS 'TILBUD' til 1241 eller udfyld kuponen.

Sendes ufranket
Modtageren
betaler porto

Dagbladet Information
+++ 10383 +++
0893 Sjælland USF B

Navn _____

Adresse _____

Postnr./By _____

Telefon _____

E-mail _____

*IndexDK/Gallup Marketing I.H 2010

Tilbuddet gælder til 28. februar 2011 og gælder kun husstande, der ikke har abonneret de seneste 12 måneder. Sms koster 0 kr. + alm. sms-takst, betaling via mobilregning. Udbydes af Information, Store Kongensgade 40C, 1264 København K.

MAG

Information

Museumsdirektør under hårdt pres

Direktøren ved Sydvestjyske Museer, Ulla Mejdahl, er kommet under hårdt pres for at forlade sin stilling. Museet er i oprør, samtidig med at en sønderlemmende kritik af hendes ledelsesevner griber om sig i lokale medier. Bestyrelsesformanden har valgt at frede direktøren efter en konsulentproces, hvis konklusioner der nu bliver sat spørgsmålstegn ved.

Bestyrelsen ved Sydvestjyske Museer har vedtaget en handlingsplan, der skal stoppe en eskalerende krise på museet. Det sker efter måneder med voldsom intern uro og skrivelser i den lokale presse, hvor tidligere og nuværende medarbejdere har udtalt sig stærkt kritisk om direktør Ulla Mejdahls ledelse og det psykiske arbejdsmiljø på museet.

Ifølge planen, hvis grundlag er en intern konsulentudredning, der er blevet præsenteret for Esbjerg Kommune og blåstemplet af borgmester Johnny Søtrup (V) og kommunens embedsmænd, fortsætter Ulla Mejdahl som direktør, mens der ansættes en administrativ chef med ansvar for personale og økonomi. Herudover knyttes på ny en konsulent til museet.

Ved flere lejligheder har bestyrelsesformand Birthe Rasmussen afvist, at konsulentudredningen, der officielt er en "strategi- og organisationsanalyse", også skulle kortlægge samarbejdsproblemerne på museet. Alligevel forholder udredningen – som personalet ifølge konsulenterne har et "vist medejerskab i" – sig til samarbejdsproblemerne på museet. I konklusionen hedder det således, at en mindre gruppe medarbejdere har en "konflikttilgang", og at den "uacceptable intimidering af ledelsen skal stoppes".

Bestyrelsesformand Birthe Rasmussen indrømmer da også over for Magisterbladet, at en del af konsulenternes opdrag har været at undersøge samarbejdsproblemerne. "Der ligger jo det i det, at når man er i en virksomhed og kommer udefra, så ser man jo på den samlede virksomhed".

Tvivlsom konsulentproces

Magisterbladets gennemgang af konsulentprocessen viser imidlertid, at grundlaget for konsulenterne konklusioner om samarbejdsproblemerne er yderst sparsomt. Personalet er kun ved en enkelt lej-

lighed blevet indbudt til at fortælle om deres opfattelse af forholdene på museet, et personalemøde, hvor også Ulla Mejdahl deltog, og hvor en række medarbejdere udtalte sig stærkt kritisk om Ulla Mejdahls ledelse. Separate gruppeinterview mellem personale og konsulenterne blev afvist af konsulenterne og ifølge konsulenterne også af bestyrelsesformanden.

Byrådsmedlem og medlem af Det antikvariske Selskab i Ribe Erik Christiansen (S) kalder bestyrelsens handlingsplan "vanvittig". Erik Christiansen mener, at bestyrelsen for længst burde have indledt en tjenestemandundersøgelse mod Ulla Mejdahl på baggrund af to episoder sidste år, hvor Ulla Mejdahl ifølge skriftlige vidnesbyrd er mødt stærkt beruset på arbejde ved museet Ribes Vikinger.

"Med det materiale, der allerede foreligger i sagen, ville det tage under en uge at konstatere, at problemet er direktør Ulla Mejdahl. I stedet for misbruger man kommunens penge til at betale en konsulent for at lave en model, hvor det fortsat er Ulla Mejdahl, der er direktør, og hvor man skyder en administrationschef ind mellem hende og personalet".

Ifølge AC-tillidsrepræsentant Mette Slyngborg er mange medarbejdere af den

opfattelse, at arbejdspladsen ikke kommer til at fungere under Ulla Mejdahls ledelse. Alligevel siger hun:

"Vi får nu en konsulent, der skal ind og tale med medarbejderne. Det er første trin. Vi skal finde ud af, hvad det er for en arbejdsplads, vi gerne vil have, og hvilke værdier vi gerne vil have. Når medarbejderne står sammen om at ville noget, så kan man ikke sidde det overhørig. Og jeg tror faktisk, at Ulla Mejdahl efterlyser et udspil fra medarbejderne, som vel at mærke ikke foregår i pressen, men internt i huset. Så må vi se, om det holder, men vi skal i hvert fald prøve først".

En ansat, Magisterbladet har talt med, som ønsker at være anonym, er skeptisk.

"Intet tyder foreløbig på, at Ulla Mejdahl har forandret sig. De sparsomme udmeldinger, hun er kommet med, placerer det fulde ansvar for museets problemer hos medarbejderne, så jeg tvivler på, at hun har nogen form for erkendelse af sin egen store rolle i disse problemer".

Efter at historierne om det psykiske arbejdsmiljø på museet begyndte at versere i de lokale medier, er Arbejdstilsynet gået ind i sagen. Ulla Mejdahl er sygemeldt på ubestemt tid. <<

Læs mere side 18-21

Byrådsmedlem Erik Christiansen (S), Esbjerg Kommune, vil have en tjenestemandundersøgelse indledt mod museumsdirektør Ulla Mejdahl, efter at hun ifølge en række skriftlige vidnesbyrd er mødt på arbejde stærkt beruset på museet Ribes Vikinger.

Anders Bruun konkurs – igen

Bladmanden og konkursrytteren Anders Bruun har netop opsagt alle sine medarbejdere og indgivet konkursbegæring mod sin egen medievirksomhed Advice.

Anders Bruun har hidtil haft 15 konkurser og tvangsopløsninger bag sig, og nu kan han altså skrive endnu en konkurs på cv'et. Denne gang er det en konkurs med virksomheden Mediehuset Advice ApS. Det er det seneste af Anders Bruuns mange Advice-selskaber, der blandt andet har stået bag udgivelser af magasinerne Appetize og FCK Balls.

Ligesom Magisterbladet har også avisen Nordjyske i flere uger sat kritisk fokus på Anders Bruun og hans forretningsmetoder. Nu trækker Anders Bruun sig, fordi han føler sig udsat for mediehetz. Det oplyser han over for Nordjyske.

“Jeg trækker mig ud af alt. Det er ikke mig, der afgør, hvordan magasinerne skal føres videre”, siger Anders Bruun.

Magisterbladet satte i årets to første numre fokus på Anders Bruun og hans mange konkurser, som gik ud over en række ansatte – heriblandt flere DM-

medlemmer. Til Magisterbladet fortalte flere tidligere ansatte i Advice, hvordan de blev syge og gik ned med stress af at arbejde under Anders Bruun. Andre fortalte, hvordan de følte sig overvåget og forfulgt af Anders Bruun, i en sådan grad at de ledte efter skjulte mikrofoner i Advice. Desuden manglede flere tidligere ansatte at få udbetalt op imod flere hundredtusinde kroner løn og feriepenge. Når fagforeninger som DM forsøgte at inddrive det tilgodehavende, gik Anders Bruun blot konkurs med det dømte selskab, men oprettede kort efter et nyt, hvor han drev Advice videre. Lønmodtagernes Garantifond (LG) måtte derfor dække beløbene. Anders Bruuns mange konkurser har ifølge LG indtil videre kostet det danske samfund op imod en halv million kroner i tabte skatteindtægter.

Også fagforeningerne HK, Dansk Journalistforbund (DJ) og Ledernes Hovedorganisation har haft medlemmer, som er blevet udnyttet af Anders Bruun. DJ varslede i starten af 2010 blokade mod Advice, så ingen af deres medlemmer måtte arbejde

der. DM har gennem længere tid desuden anbefalet sine medlemmer ikke at tage arbejde i Advice og hos Anders Bruun.

Ifølge Nordjyske er 15-16 medarbejdere blevet opsagt i Advice, mens det ifølge Anders Bruun drejer sig om 81 opsagte medarbejdere. Magisterbladet har ellers tidligere belyst, at der ifølge Erhvervs- og Selskabsstyrelsens registreringer var 0 ansatte i Mediehuset Advice ApS, som stod bag Advice, og som altså nu er gået konkurs.

Konkursrådet under Justitsministeriet er netop på vej med en konkret civilretlig model, der skal kunne sætte konkursryttere som Anders Bruun i karantæne mod at drive virksomhed i en årrække. *me*

ELITEFORSKPRIS TIL WILLERSLEV

Fortidens biologi møder den nyeste teknologi, når professor og leder af Grundforskningscenter for GeoGenetik

Eske Willerslev trækker dna ud af iskerne, fossiler og gammel afføring fra mennesker, der boede i huler i Nordamerika

for 14.000 år siden. For sit banebrydende arbejde har han netop modtaget Videnskabsministeriets Eliteforskpris på 1,2 millioner kroner. Prisen gives til yngre forskere i international topklasse. 39-årige Eske Willerslev, der også er medlem er DM, var en af fem, der fik prisen overrakt. I begrundelsen for Videnskabsministeriets valg hed det bl.a., at “Eske Willerslevs videnskabelige arbejde har haft definerende indflydelse på vore tanker om tidligere tiders biologiske liv og udvikling”.

Det var først under specialeskrivningen, at genetikprofessoren besluttede, at han skulle være videnskabsmand. Før det ville han være eventyrer og pelsjæger. Men da først beslutningen var truffet, gik det stærkt. Som 33-årig blev Eske Willerslev Danmarks på det tidspunkt yngste professor. Magisterbladet nr. 1 fra 14. januar i år bragte en længere artikel om professoren og hans forskning. *psi*

Kør bil med LB

Har du styr på din bilforsikring?

Du kan her se prisseksempler på en bilforsikring i LB, hvis du er elitebilist og bor i postnumrene 6040, 7900, 8300 og 9240. Prisen dækker over en helårlig betaling med en selvrisko på 5.420 kr. i 2011:

Skoda Fabia 1,4
årlig pris = 3.356 kr.

Kia Cee'd 1,6 diesel
årlig pris = 3.609 kr.

Toyota Aygo 1,0
årlig pris = 3.119 kr.

Mazda 2 1,2
årlig pris = 3.356 kr.

En bilforsikring hos LB giver dig klare fordele:

- Forsikringen stiger ikke i pris efter skader
- Du bliver allerede elitebilist efter fem års skadefri kørsel
- Tilvalg: Billig vejhjælp og friskadedækning
- Aldersrabat: Kaskoprisen reduceres med 6, 15 og 20% når din bil er fyldt 5, 10 og 15 år.

Du skal tegne LB's attraktive Indboforsikring, for at kunne tegne den billige bilforsikring. Læs mere på www.lb.dk

LÆRERSTANDENS BRANDFORSIKRING G/S

MCDONALD'S ÅBNER UNIVERSITET I KINA

Fremtidens kinesiske leder kan meget vel være inspireret af konceptet i den amerikanske burgerkæde McDonald's. Virksomheden har netop åbnet et universitet med det formål at uddanne morgendagens ledere i verdens folkerigeste nation. Ifølge

nyhedstjenesten Bloomberg bliver adgangskravene til burgeruniversitetet højere, end de er på selveste Harvard, et af verdens mest prestigefyldte universiteter.

EU'S ANSÆTTelsesPRØVER ER PÅ TRAPPERNE

Er du ung, nyuddannet akademiker med lyst til en international karriere? Så er det nu, du skal til at forberede dig. I løbet af marts åbner EU for årets vigtigste ansættelsesprøve – den såkaldte concours – for akademikere med interesse for områder som administration, økonomi, jura, finansielle spørgsmål og statistik. Prøven er første stop på vejen mod en international karriere i Europa-Kommissionen, Ministerrådet, Europa-Parlamentet og andre EU-institutioner. Stillingsopslag og tilmelding til ansættelsesprøverne sker på www.eu-careers.eu.

DM'er får den største forskerpris

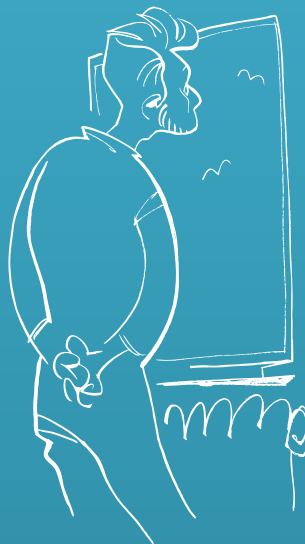
Omfanget af tilgængelige data på nettet stiger konstant. Det gør samtidig behovet for at kunne navigere i informationsmængderne større.

Manden bag Danmarks grundforskning i intelligente data-transportssystemer hedder Christian Søndergaard Jensen. Han er professor i datalogi ved IT-Universitetet og modtog 2. februar Danmarks største forskerpris – Villum Kann Rasmussens Årslegat til Teknisk og Naturvidenskabelig Forskning – for sit arbejde. Prisen er på 2,5 millioner kroner.

“Mit mål er, at bestyrelserne, virksomhederne og dermed beslutningsrummene på vores offentlige og private virksomheder er lige så mangfoldige som den verden, de skal træffe beslutninger om”.

Uffe Elbæk, Radikale Venstre, til dagbladet Information i et forsvar for kønskvoter

FLERE LANGTIDSLEDIGE DIMITTENDER

Akademikere, som dimitterede for 1-2 år siden, oplever problemer med at få døren på klem til arbejdsmarkedet, og langtidsledigheden er steget voldsomt for denne gruppe.

AC's seneste ledighedstal viser, at ledigheden for akademikere med en kandidatalder på 1-2 år er steget med 23,2 procent på bare et år. I december 2009 var 1.585 dimittender med 1-2 år bag sig arbejdsløse. I december 2010 var tallet steget til 1.953.

AKADEMIKERE OG FUNKTIONÆRLOVEN

- Ifølge indberetningerne fra AC til Danmarks Statistik var der pr. 1.1.2010 44.075 medlemmer i AC-organisationerne, der var ansat i den private sektor.
- Heraf var 4.942 omfattet af en kollektiv overenskomst. Det svarer til omkring 10 procent.
- Resten af de omkring 90 procent af privatansatte akademikere er ansat efter individuel kontrakt.
- AC har ikke kendskab til, i hvilket omfang der er aftalt forbedrede vilkår i de enkelte individuelle kontrakter, som stiller medlemmerne bedre end hvad der følger direkte af funktionærloven. Det kan ikke udelukkes, at der også i virksomhedernes personalepolitik kan fremgå bedre vilkår på enkelte områder. Men det kan dog ikke karakteriseres som rettigheder.
- Da Ingeniørforeningen IDA står uden for AC og dermed ikke er medtaget i ovenstående, er det reelle tal for akademikere noget større.

Kilde: Akademikernes Centralorganisation (AC)

“Virkeligheden har overhalet funktionærloven”

Et stigende antal privatansatte akademikere fyres uberettiget uden at få erstatning. Det sker, fordi funktionærloven er helt utidsvarende, kritiserer akademiske fagforeninger, som vil have ændret loven. Men det bliver svært, spår arbejdsretseksperter.

» **Duer ikke.** Den besked må et stigende antal privatansatte akademikere finde sig i at få slynget i ansigtet fra deres arbejdsgivere i det første ansættelsesår. Selv om akademikere uden overenskomst er ansat efter funktionærlovens bestemmelser, må de se langt efter en godtgørelse fra domstolene, når de fyres uberettiget ved eksempelvis sygdom.

“Virkeligheden har overhalet funktionærloven. Erstatningsreglerne ved usaglige afskedigelser har enorme mangler, som funktionærloven fungerer nu”, siger Erik Jylling, formand for Akademikernes Centralorganisation (AC).

I overensstemmelse med den danske arbejdsmarkedsmodel står AC i spidsen for 26 medlemsorganisationer, der arbejder for kollektive aftaler med arbejdsgiverne

på de enkelte arbejdspladser. Men det har vist sig umuligt at opnå kollektive overenskomster på store dele af det akademiske område, og derfor ønsker AC-organisationerne nu funktionærloven ændret.

“Arbejdsgiverparten modarbejder konsekvent at indgå kollektive overenskomster på det akademiske område på det private arbejdsmarked. Så må lovgivningen træde i kraft, men problemet er, at funktionærloven ikke har udviklet sig i takt med resten af arbejdsmarkedet og lovgivningen i øvrigt”, siger Erik Jylling.

Dansk model udhules

Funktionærloven er snart meget gammel og har længe trængt til at blive forbedret, mener også formand for DM Privat Fre-

derik Dehlholm. Også han peger på, at det er et oplagt problem, at funktionærloven gør det muligt at fyre i det første ansættelsesår, uden det kræver begrundelse.

Et stigende antal akademikere som Sofie Kristensen oplever at blive fyret uberettiget i det første år af ansættelsen. Men fagforeninger som DM kan intet stille op, når deres medlemmer er ansat under funktionærloven.

Fyret på grund af sygdom

Arbejdsgivere spekulerer i stigende grad i at udnytte erstatningsreglerne, når ansatte fyres uberettiget. Er man ansat efter funktionærloven, er der nemlig ingen muligheder for at få erstatning ved domstolene ved en uberettiget fyring i de første 12 måneder af ansættelsen. Det oplevede DM-medlem Sofie Kristensen, som var ansat som projektleder i et reklamebureau på funktionærretlige vilkår.

Efter et halvt års tid blev hun sygemeldt med stress på grund af dårligt arbejdsmiljø, som skyldtes hendes chef. Efter to

ugers sygemelding gik hun i dialog med virksomheden om, at det ikke var foreløbig, hun ville komme tilbage. Hun blev bedt om at få en mulighedserklæring fra lægen og kaldt til en mulighedssamtale hos sin chef i midten af december 2010. Her blev hun præsenteret for en fyreseddel, ti måneder efter at hun var blevet ansat.

“Begrundelsen var, at det var hårde tider med røde tal på bundlinjen, og derfor skulle der skæres ned. Det kom meget overraskende for mig. På flere stormøder

har meldingerne fra min chef været, at det gik godt nok for firmaet til, at de ansatte ikke skulle være bekymret for deres job. Men vi var to sygemeldte, som begge blev fyret”, siger Sofie Kristensen.

På trods af chokket tog hun meldingen til efterretning, samlede sine ting på arbejdspladsen og gik sin vej. Hun gik snart derefter i gang med at søge nyt job, og blandt stillingsopslagene stødte hun på en stillingsannonce fra netop sin gamle arbejdsplads. Selv om titlen på stillingen var “kommunikationskonsu-

“Min chef må åbenbart godt fyre mig på grund af sygdom og ansætte en anden i samme stilling kort tid efter”.

“Det er både ubehageligt at have den usikkerhed i sit job, og det er helt modsat flexicurity-modellen, at det skal være nemt at få og skifte job. Lønmodtagere bremses i at ville skifte job, fordi det bringer dem i en usikker situation, hvor de nemt kan fyres uden begrundelse eller erstatning, når de er ansat på funktionærretlige vilkår”, siger Frederik Dehlholm.

Han pointerer, at problematikken senest er blevet skærpet af, at regeringen har halveret dagpengeperioden fra fire til to år.

“Sikkerheden i den danske flexicurity-model er nu væsentligt udhulet, og det har gjort Danmark til lidt af et uland i EU, hvad angår sikkerhed i ansættelsen. Den højt besungne danske model bruger

arbejdsgiverne til at holde lovforbedringer for ansatte ude. Man siger, at vi har den danske model, så der er ikke grund til at lovgive”, siger han.

Efter funktionærlovens § 2a er man efter 12, 15 eller 18 års ansættelse berettiget til 1-3 måneders løn, hvis man bliver fyret. Men har man en arbejdsgiverbetalt pension, og er man mindst 60 år gammel og dermed pensionsmoden, så bortfal-

der godtgørelsen. Det hænger overhovedet ikke sammen med virkeligheden i dag, problematiserer Frederik Dehlholm.

“Desuden siger en ny EU-dom, at den danske lov er ulovlig på dette område. Da det derfor skal tilrettes i funktionærloven snarest, så er det også en god og kærkommen lejlighed til at ændre på nogle af de andre problematiske områder i funktionærloven”, siger Frederik Dehlholm. <<

“Funktionærloven har ikke udviklet sig i takt med resten af arbejdsmarkedet og lovgivningen i øvrigt”.

Erik Jylling, formand for AC

Sofie Kristensen blev fyret uberettiget som projektleder i et reklamefirma på grund af sygdom. Fordi hun var ansat efter funktionærloven, kan hun ikke få erstatning. Det ville hun have fået, hvis hun havde været ansat på overenskomst.

lent” i stedet for “projektleder”, så var jobbet akkurat det samme som hendes gamle stilling.

“Da jeg kiggede opslaget igennem, kunne jeg se, at alle arbejdsopgaverne matchede med alt det, jeg lavede som projektleder. Det er tydeligvis en projektlederstilling. Firmaet savner jo en til at lave det, som jeg gjorde”, siger Sofie Kristensen.

Intet at stille op

Hun henvendte sig til DM for at høre, hvad hun kunne gøre, for hun følte sig uretfærdigt behandlet. Fyringen var jo tydeligvis møntet på hende og skyldtes ikke virksomhedens økonomi, siden virksomheden kunne opslå hendes stilling, kort efter at hun var blevet fyret. Men i den si-

tuation kan DM ikke gøre noget for medlemmer som Sofie Kristensen, når de er ansat under funktionærlovens bestemmelser. Konsulent i DM’s privatenhed Klaus Liebing understreger, at akademikere ansat i funktionærstillinger som Sofies i realiteten er retsløse i det første år af ansættelsen. I den periode kan en arbejdsgiver frit afskedige på et ellers helt urimeligt grundlag, uden at det udløser erstatning hos domstolene. Fyring på grund af sygdom ville prompte udløse erstatning, hvis Sofie Kristensen havde været ansat på en overenskomst.

“Hun er ikke ene om at blive fyret, kort før fristen på 12 måneders ansættelse er opnået. Det kunne jo ligne en tanke. Men der er intet at stille op. På det private om-

råde er der de 12 første måneder af en ansættelse ikke noget retsgrundlag i funktionærloven mod uberettigede fyringer som denne”, siger Klaus Liebing.

Sofie Kristensen undrer sig over, at 10 måneders ansættelse slet ikke giver nogen sikkerhed mod uberettigede fyringer.

“Jeg vidste godt, at der var tre måneders prøveperiode. Men jeg troede, at man derefter var dækket under funktionærretlige regler. Jeg blev ret overrasket over, at jeg ikke var dækket. Min chef må åbenbart godt fyre mig på grund af sygdom og ansætte en anden i samme stilling kort tid efter, hvilket man normalt ikke må på arbejdsmarkedet”, siger hun <<

Note: Navnet Sofie Kristensen er opdigtet, da redaktionen har efterlevet den medvirkendes ønske om anonymitet.

Ønskes: Servicetjek af funktionærloven

Funktionærloven er mere end 70 år gammel og har på flere punkter ikke fulgt udviklingen i resten af samfundet. Det mener de akademiske fagforeninger, som ønsker et større serviceeftersyn af hele loven.

Mere end 70 år er der gået, siden daværende formand for HK og medlem af Socialdemokraterne Gustav Pedersen var med til at udforme funktionærloven. Den blev indført i 1938 og var kraftigt medvirkende til, at HK blev styrket som fagforening. I dag gælder funktionærloven ikke bare for HK'ere, men også for en stor gruppe af akademikere som DM'ere ansat i det private erhvervsliv.

Faktisk arbejder 2 ud af 3 akademikere i det private erhvervsliv i dag uden en overenskomst. Langt de fleste akademikere i det private erhvervsliv er således kun sikret efter funktionærlovens minimumsbestemmelser, og flere af disse lyder i dag, som de gjorde i det oprindelige lovforslag. Andre bestemmelser har desuden mange år bag sig, og de kritiseres nu af Akademikernes Centralorganisation (AC) i front for 26 medlemsorganisationer som DM for ikke at have fulgt udviklingen i resten af samfundet.

Det gælder blandt andet bestemmelserne om godtgørelse ved usaglige afskedigelser. Og dem oplever fagforeningerne flere og flere af. Organisationerne ønsker derfor et servicetjek af hele funktionærloven, fordi den trænger til en række forbedringer, forklarer formand for AC Erik Jylling.

“På en lang række centrale områder er loven slet ikke blevet forbedret i flere årtier, hvor det øvrige arbejdsmarked har opnået forbedringer gennem kollektive over-

enskomster. Det gør, at funktionærloven i dag repræsenterer en alt for lav fællesnævner. Den skal løftes til et niveau, som er tidssvarende, og derfor ønsker vi et serviceeftersyn af loven”, siger Erik Jylling.

Retsløse i et år

Ifølge funktionærloven opnår man som lønmodtager funktionærstatus, når man i gennemsnit arbejder mere end 8 timer om ugen, er ansat i en tjenestestilling, og når arbejdets art falder ind under nærmere definerede arbejdsområder som handel og kontor, teknisk eller klinisk bistand af ikke fabriks- eller håndværksmæssig art, og når man leder eller fører tilsyn med udførelsen af andres arbejde på arbejdsgiverens vegne. Det arbejde kan mange akademikeres arbejde rubriceres under.

Men DM og en række andre akademiske fagforeninger løber i stigende grad ind i et af hovedproblemerne ved funktionærloven: Manglende muligheder for at kræve godtgørelse, når medlemmerne bliver fyret usagligt i det første år af ansættelsen. Problemet ligger implicit i funktionærlovens § 2b, som blev indført i 1964: “Såfremt opsigelse af en funktionær, som har været uafbrudt beskæftiget i den pågældende virksomhed i mindst 1 år før opsigelsen, ikke kan anses for rimeligt begrundet i funktionærens eller virksomhedens forhold, skal arbejdsgiveren udrede en godtgørelse”. Retspraksis er altså,

Tidslinje over opsigelsesvarsel som funktionær

Ansættelse		Opsigelsesvarsel på
5 måneder	→	1 måned
2 år og 9 måneder	→	3 måneder
5 år og 8 måneder	→	4 måneder
8 år og 7 måneder	→	5 måneder
Ud over 8 år og 7 måneder	→	6 måneder

FUNKTIONÆRLOVENS HOVED-TRÆK

- Beskytter den ansatte mod usaglig opsigelse. Eventuel opsigelse skal være rimeligt begrundet og være baseret på forhold omkring virksomheden eller funktionæren.
- En funktionær skal have varsel om opsigelse. Kravet til arbejdsgiveren er, at opsigelsesvarsel skal gives med mindst en måneds varsel i de første 6 måneder af ansættelsen og 3 måneders varsel efterfølgende. Dette varsel udvides med 1 måned for hvert tredje ansættelsesår, dog højst til 6 måneder.
- Funktionærloven sikrer funktionæren løn under sygdom, løn under ferie og helligdage og halv løn under 4+14 ugers barsel (til moren).
- Funktionærerne har ret til at organisere sig, ret til at give oplysninger om egne vilkår til sin organisation, og personalet har ret til at kræve forhandling med arbejdsgiveren om løn- og arbejdsvilkår.

at funktionæren ikke har mulighed for at få godtgørelse ved en usaglig afskedigelse i det første år af ansættelsen. Desuden giver lovens § 2a først mulighed for 1 måneds løn i godtgørelse efter 12 års ansættelse i den samme virksomhed. Det er langt dårligere muligheder for godtgørelse end i andre nordiske lande som Sverige og Norge.

Manglende opbakning til forandring

Men AC og medlemsorganisationerne får problemer med deres ærinde. For der er formentlig hverken politisk opbakning eller støtte fra store faglige organisationer som LO til at ændre på funktionærloven. Det mener Lone L. Hansen, som er advokat, ph.d. og videnskabelig medarbejder på

Aalborg Universitet, hvor hun underviser i blandt andet arbejdsret og funktionærloven på jurastudiet.

“Jeg tror ikke, der er politisk vilje til at udstrække beskyttelsen mod urimelig opsigelse til også at omfatte de helt tidlige ansættelser. Herhjemme vil de store faglige organisationer som LO gerne være dem, som sikrer rettighederne. De ønsker forhandling frem for lovgivning. De har ikke lysten og viljen til at ændre på funktionærloven, for de har allerede sikret deres medlemmer gennem egne overenskomster”, siger Lone L. Hansen.

Hun understreger, at der hende bekendt heller ikke findes nogen overenskomster, der beskytter mod uberettiget opsigelse fra dag ét i ansættelsen, uden der er et for-

udgående anciennitetskrav. I hovedaftalen mellem LO og DA skal man være ansat i ni måneder, før man er beskyttet mod urimelige opsigelser. Hun forstår dog godt, at de akademiske organisationer ønsker funktionærloven forbedret.

“Det er klart, at AC-organisationerne på det punkt godt kunne ønske sig noget mere. Men jeg tror, det bliver svært at få det trumfet igennem politisk, for dette gælder for en relativt lille lønmodtagergruppe. LO-organisationer har tværtimod en interesse i, at funktionærloven ikke bliver for god for på den måde at fremhæve vigtigheden af en overenskomst. Samtidig vil arbejdsgiverorganisationerne helt sikkert stritte imod, så det er virkelig op ad bakke”, siger hun. <<

“Brug DM og DM’s tilbud”, lød en opfordring fra DM Privats formand, Frederik Dehlholm (tv.), da han bød velkommen til årets nytårsstur. Frederik Dehlholm nævnte blandt andet DM’s 13 netværk for forskellige professioner og brancher.

Flere valg, færre forpligtelser. Lektor Johannes Andersen (th.) har analyseret vores moderne kultur, hvor udviklingen går fra det svære til det lette, fra det komplekse til det simple og fra det langsomme til det hurtige. Hans bog hedder: “De barnagtige – en ny personlighed i den moderne uoverskuelighed”.

Nytårsstur

Kloge ord, gode grin og masser af nye kontakter. DM Privats nytårsstur får også i år stribevis af begejstrede kommentarer. Både i Aarhus og København deltog over 100 privatansatte DM-medlemmer. Billederne her på siden er fra kuren i København. Om den skriver et medlem: “Rigtigt godt arrangement, godt miks med humør og seriøse indslag”. En deltager fra Aarhus gør kort proces: “Godt arrangement. God cremant!”.

Frygt og fryd. Cand.negot. og business-coach Jette Skeem fortalte om forandringer på arbejdspladsen.

DM-medlem Lone Borg Glamann, biokemiker på Novo Nordisk, fanget i en pause under årets nytårskur:

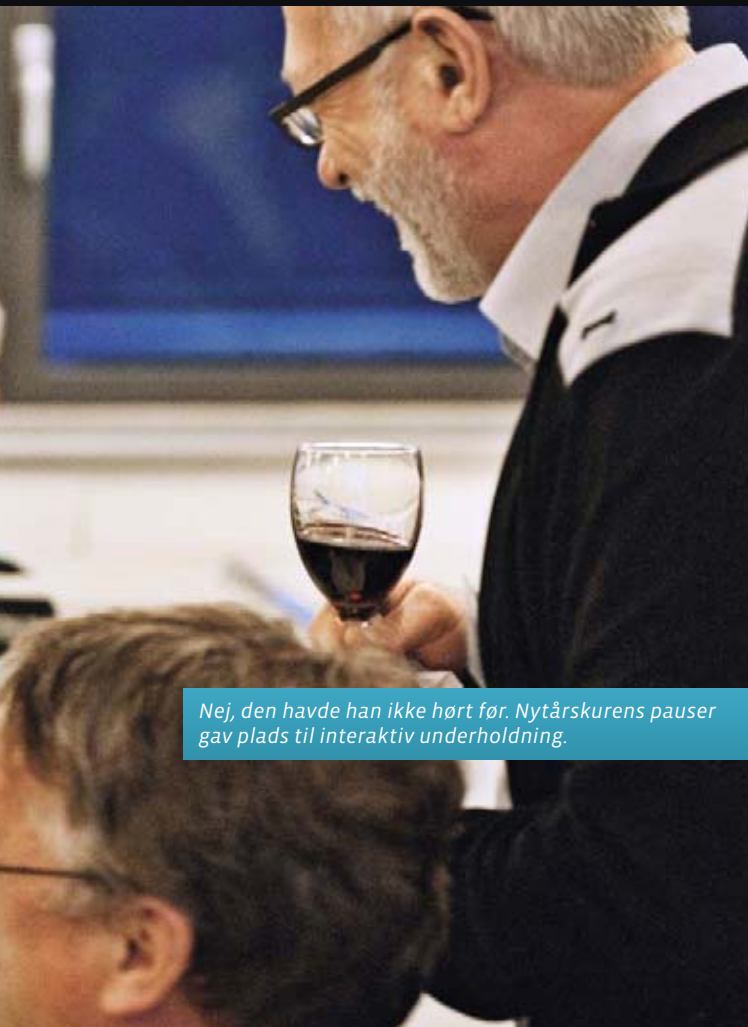
"Jeg var her sidste år, og det var simpelthen så godt. Derfor er jeg dukket op igen. Jeg møder mange andre ligesindede magistre, også nogle, der er biokemikere ligesom jeg selv. Jeg er ansat på Novo Nordisk og har også mødt mange kolleger fra andre afdelinger. Mit netværk bliver forøget ret kraftigt her".

Komikeren Omar Marzouk demonstrerede klassiske magisterdyder: Viden, analyse, konklusion – tilsat en hel del sort humor.

Netværk.

Nej, den havde han ikke hørt før. Nytårskurens pauser gav plads til interaktiv underholdning.

Grinemagistre.

På www.dm.dk kan du se mange flere videoklip fra årets nytårskur. Klippene finder du under DM Privat.

Museumsdirektør ved Sydvestjyske Museer Ulla Mejdahl er kommet under hårdt pres, efter at en række nuværende og tidligere medarbejdere har udtalt sig stærkt kritisk om hendes ledelse. Hun ønsker ikke at kommentere kritikken.

Da en anonym medarbejder ved Sydvestjyske Museer (SJM) i midten af december angreb museets direktør i en artikel i Ugeavisen Ribe, fik offentligheden de første vidnesbyrd i en sag, der givetvis vil fremkalde forbløffelse i den danske museumsverden.

I artiklen beskrev medarbejderen via en række eksempler et arbejdsmiljø, hvor overfusninger og trusler fra museets 49-årige direktør Ulla Mejdahl hørte til dagsordenen, og hvor medarbejdere efter kammeratlige samtaler grædende forlod direktørens kontor.

I det næste nummer af Ugeavisen lagde tre tidligere medarbejdere stemme til kritikken. En af dem fortalte:

“Det, jeg oplevede i min tid som medarbejder, overskrider alt, hvad man kan forestille sig. Jeg oplevede en medarbejder blive tromlet, så hun til sidst brød grædende sammen. Lederen (Ulla Mejdahl, red.) var ligeglad og lod som ingenting”.

Blandt de kritiske røster er også Kirstin Eliassen, der frem til 1. april 2010 var leder af museets antikvariske afdeling. Til Ugeavisen siger hun:

“Jeg kan bekræfte de udtalelser, som en anonym medarbejder fortalte om i forrige ugeavis. Arbejdsforholdene var ulidelige, og ledelsesformen af en art, som ikke pas-

ser ind i en vidensinstitution i det 21. århundrede”.

Ifølge den tidligere afdelingsleder er ikke blot det psykiske arbejdsmiljø stærkt belastet. Personalemøder, inspektørmøder og afdelingsmøder er tomt for indhold af Ulla Mejdahl, der træffer beslutningerne hen over hovedet på sit personale.

“Der var reelt tale om en personaleledelse med en ledelsesstil, som forudsætter, at folk retter ind. Ellers stod de til verbal afklapsning – flere gange i andre medarbejders nærvær”, lød hendes beskyldning i avisen.

En strøm af læserbreve i den lokale presse har lige siden krævet direktørens afgang og handling fra bestyrelsen.

Ingen blev inddraget i beslutninger

Til Magisterbladet gentager Kirstin Eliassen kritikken:

“Møderne var ikke et forum for noget som helst andet end envejskommunikation. Man måtte ikke diskutere, foreslå eller beslutte noget som helst”.

“Tingene blev ikke behandlet. De blev lagt frem, og det var så det. Og uanset hvad vi sagde, så blev det sådan”.

Kirstin Eliassen

Ifølge Kirstin Eliassen forsvarede Ulla Mejdahl denne praksis med, at sagerne skulle afgøres i MED-udvalget (integreret samarbejds- og sikkerhedsudvalg). Men heller ikke i MED-udvalget var der ifølge den tidligere afdelingsleder tale

om nogen inddragelse af medarbejderrepræsentanterne i beslutningerne.

“Udvalget – både ledelsesgruppen og medarbejderrepræsentanterne – fik ofte først fremlagt udkast til politikker på

selve møderne, og så skulle de bare vedtages. Medarbejderne protesterede over, at de ikke fik mulighed for at drøfte beslutningerne med deres kolleger, men det var der ifølge Ulla Mejdahl ikke tid til. Tingene blev ikke behandlet. De blev lagt frem, og det var så det. Og uanset hvad vi sagde, så blev det sådan”, siger Kirsten Eliassen, der endte med at blive fyret – ifølge opsigelsen på grund af økonomiske problemer.

Skandale truer museum i Sydvestjylland

Politianmeldelse, verbale afklapsninger og medarbejdere på flugt. Efter måneder med kaotiske tilstande på Sydvestjyske Museer har museumsbestyrelsen valgt at frede uroens midtpunkt, museumsdirektør Ulla Mejdahl.

Magisterbladet har rekonstrueret forløbet, der blotlægger dybe samarbejdsproblemer mellem medarbejdere og ledelse.

Medarbejderflugt

Den 22. april 2010, tre uger efter sin fratrædelse, afleverede Kirstin Eliassen en fem sider lang redegørelse til SJM's bestyrelse, hvor hun i detaljer beskrev de alvorlige problemer, der efter hendes opfattelse var med Ulla Mejdahls ledelse af museet.

Ulla Mejdahl har ikke ønsket at kommentere beskyldningerne, men må konstatere, at Kirstin Eliassen ikke er den eneste tidligere medarbejder, der har henvendt sig til bestyrelsen med stærkt kritiske beskrivelser af forholdene ved museet.

To måneder tidligere opsagde museumsinspektør Lene Feveile efter 16 års ansættelse frivilligt sin stilling ved museet. Ni måneder senere, den 29. november, opsagde hendes mand, arkæolog Claus Feveile, også sin stilling ved museet, han efter 20 års uafbrudt ansættelse og uden et nyt job på hånden. I begge tilfælde respekterede medarbejdere, der efter deres fratræden, ligesom Kirstin Eliassen, skriftligt har redegjort for det, de opfatter som uacceptable forhold ved museet. Magisterbladet har set redegørelserne, der indeholder en alvorlig kritik af ledelsen og det psykiske arbejdsmiljø.

Politianmeldelser

Ifølge flere centrale kilder, som Magisterbladet har talt med, er problemerne

på museet eskaleret, siden Ulla Mejdahl overtog ledelsen af SJM i april 2008. Frustrationerne er ikke blevet mindre af, at medarbejdere i stigende grad har følt sig ladt i stikken af bestyrelsen. Det gælder blandt andet i forbindelse med mindst to episoder, hvor Ulla Mejdahl ifølge en lang række kilder er mødt stærkt beruset på arbejde og også her overfusede medarbejdere. Efter den første episode, den 21. januar 2010, kontaktede medarbejderne bestyrelsen, men oplevede ikke, at henvendelsen blev taget alvorligt. Da Ulla Mejdahl den 1. juli på ny mødte på arbejdet stærkt beruset, og ved samme lejlighed blev politianmeldt for spirituspåvirket at forlade museet i sin bil, valgte otte ansatte at skrive om oplevelsen til bestyrelsen.

I et efterfølgende svar på henvendelserne fra bestyrelsesformand Birthe Rasmussen blev episoden ikke omtalt med et ord. Hun opfordrede i stedet medarbejderne til at stå sammen i en situation, hvor "Kulturministeriet arbejder på at formulere en fremtidig strukturreform på museumsområdet", et arbejde, der også skal "se på nødvendigheden af at samle museer i større enheder". I brevet til de ansatte kæder hun også udredningsarbejdet sammen med den kvalitetsvurdering, som SJM skal gennemføre i efteråret 2010. Derfor gæl-

der det om, skriver Birthe Rasmussen, "at vi i fællesskab arbejder på at bevise, at SJM fortsat er et museum, som staten vil bakke op omkring".

Ifølge direktør i Kulturarvsstyrelsen, Steen Hvass, er der imidlertid ingen sammenhæng mellem udredningsarbejdet og kvalitetsvurderingen, ligesom statens opbakning til museerne ikke får indflydelse på eventuelle sammenlægninger. Sydvestjyske Museer er i forvejen resultatet af en tre år gammel kommunalt vedtaget fusion, og initiativet til en ny fusion med et museum i en anden kommune skal komme fra Esbjerg Kommune, der leverer langt det største økonomiske bidrag til museet.

Udredningsarbejdet skal ganske vist se på fordelene ved "større volumen" omkring bestemte opgaver, og ifølge Steen Hvass er navnlig arkæologien i spil.

"Men vi vil udelukkende se på, hvem det er, der i dag håndterer de faglige opgaver, og hvem der økonomisk er stærke nok til at levere en stabil faglig arbejdsindsats fremover".

Ventede fire måneder på svar

Først fire måneder senere, den 27. oktober, svarer Birthe Rasmussen formelt på de otte henvendelser. Her hedder det kortfattet, at sagen er afsluttet og, at Ulla Mej-

Direktøren skaber utryghed

En forrykt ledelse på Sydvestjyske museer

Uegnet som leder

Museumsansatte fik

Konsulent og leder skal redde museet

Groft misbrug

Et udpluk af overskrifter fra lokale medier.

>>

dahl nyder bestyrelsens "fulde tillid".

Ifølge en kilde har bestyrelsesmedlemmer imidlertid løbende gennem foråret 2010 været orienteret om, at mange medarbejdere var utrygge eller direkte bange for Ulla Mejdahl, og at mange medarbejdere ikke ønskede at sige noget i hendes nærvær, der kunne tolkes som kritik. Noget tyder også på, at budskabet er nået frem til Birthe Rasmussen. I hvert fald nævner hun i sit første brev til medarbejderne efter "1. juli-epsiden", som den siden blev døbt af de ansatte, at bestyrelsen erkender, at der er problemer med samarbejds- og kommunikationsformen på museet, "problemer, som vi skal have taget fat på". Endvidere hedder det:

"Bestyrelsen er af den overbevisning, at den allerede bestilte konsulentbistand kan lede os igennem en proces og give os nogle arbejdsredskaber, som kan føre os i mål. Et mål, som er en god, harmonisk og dynamisk arbejdsplads".

Tandhjul, der ikke passer ind

Konsulentprocessen blev medarbejderne præsenteret for ved et personalemøde den 19. april. Ved samme lejlighed brugte Ulla Mejdahl en metafor om de ansatte, der siden har fæstnet sig i de tilstedeværendes hukommelse: Medarbejderne, sagde hun, er som tandhjul i et stort maskineri. De, der ikke passer ind eller kan slibes til, må gå.

Flere medarbejdere følte sig efter personalemødet usikre på, hvad konsulent-

processen præcist skulle indeholde. Ifølge flere kilder har konsulenterne selv afvist, at de var sat til at lave andet end en "strategi- og organisationsanalyse" og dermed ikke også en kortlægning af eventuelle problemer omkring ledelsen eller samarbejdet mellem ledelse og medarbejdere. Samme version har Birthe Rasmussen ved flere lejligheder givet.

Ifølge en kilde i bestyrelsen har konsulenterne imidlertid også haft til opgave at undersøge samarbejdsproblemerne. Under alle omstændigheder blev der under konsulentprocessen arrangeret en personaleworkshop, hvor medarbejderne blev inviteret til at tale ud om deres frustrationer. "Fisken på disken" blev seancen døbt af Kirsten

Moesgaard og Tove Brink, de to hyrede konsulenter. Oplægget var, at medarbejderne skulle tale åbent om deres opfattelse af museet – positivt som negativt. Med åbenhed mente konsulenterne også åbenhed over for Ulla Mejdahl, der også deltog i workshoppen i følgeskab med et bestyrelsesmedlem. Medarbejdernes ønsker om at holde separate møder med konsulenterne uden ledelsens deltagelse blev afvist.

"Fisken på disken"

På mødet, der fandt sted den 1. november, valgte flere at tale åbent om deres frustra-

tioner. I lange indlæg fik konsulenterne og bestyrelsesformand Birthe Rasmussen serveret en beskrivelse af et museum, der havde stået helt stille, siden Ulla Mejdahl havde sat sig i direktørstolen med en enerådig ledelse, der havde skabt utryghed, frygt og resignation blandt medarbejderne. De fleste indlæg blev efterfulgt af taktfaste klapsalver fra personalet. Konsulenterne og ledelsen

derimod, kommenterede ikke indlæggene med et eneste ord.

Ifølge to ansatte, som Magisterbladet har talt med, kaldte konsulent Kirsten Moesgaard efterfølgende i nærvær af en mindre gruppe ansatte personalet "intrigant", ligesom hun bemærkede, at de efter

hendes opfattelse "ikke kunne få arbejde på andre museer".

Historien om ordvekslingen, som Kirsten Moesgaard i dag nægter fandt sted, spredte sig hurtigt på museet.

"Derefter var vi ikke i tvivl om, at konsulenternes konklusion var skrevet på forhånd", som én siger. Adspurgt om, hvorfor medarbejdernes ønske om separate møder ikke blev imødekommet, siger Kirsten Moesgaard:

"Det har jeg ingen kommentarer til. Det skal du snakke med bestyrelsen om, for det var den, der var opdragsgiver til os".

"Det psykiske arbejdsmiljø er ikke til at være i. Folk er kede af det".

Leila Strandbygaard

Det var som at arbejde i et galehus

trusler og skældud

Hvad er der i vejen på Sydvestjyske Museer?

Bestyrelse er tavs om personalesager

Nu må det høre op

Så det er bestyrelsen, der har besluttet det?

“Det er jo klart, det er dem, der har købt sig ind til en særlig proces, der er forhandlet med dem”.

Af et referat fra et MED-udvalgsmøde fremgår det imidlertid, at konsulenterne gav udtryk for, at de ikke selv anså separate møder for fremmede for processen:

“Konsulenterne vurderer, at samtaler med enkeltgrupper inden for organisationen vil sende et forkert signal i forhold til den åbne dialog”, hedder det i referatet.

HK-TR: Det psykiske arbejdsmiljø er uudholdeligt

I konsulenternes endelige afrapportering, der blev forelagt i punktform for bestyrelsen den 4. januar, hedder det, at en “mindre gruppe medarbejdere hænger med en ’konflikt-tilgang’ jf. de seneste breve og skrivelser til pressen”, mens “langt størstedelen af personalet er dybt engageret og ønsker at finde konstruktive og gode løsninger”. Af nødvendige fremadrettede tiltag peger konsulenterne på, at “uacceptabel intimidering af ledelse og fagfæller skal stoppes” og på, at der “skal opbygges gode værdier” og “god adfærd” hos personalet.

Ifølge HK-tillidsrepræsentant Leila Strandbygaard har imidlertid næsten alle 25 HK’ere givet udtryk for, at det psykiske arbejdsmiljø ved museet er belastet.

“Det psykiske arbejdsmiljø er ikke til at være i. Folk er kede af det”, siger hun og har derfor taget kontakt til HK.

Også AC-tillidsrepræsentant Mette

Slyngborg oplyser, at mange AC’ere har givet udtryk for mistillid til ledelsen.

Kirsten Moesgaard ønsker ikke at uddybe, på hvilket grundlag hun og Tove Brink har konkluderet, at problemerne kun omfatter en mindre personalegruppe. Også her henviser hun til bestyrelsen, men siger dog:

“Det er en konklusion, der kommer ud af 50 siders procesdokumentation”.

Faktum er imidlertid, at personalet ved SJM kun ved en enkelt lejlighed – personaleworkshoppen med “fisken på disken”, er blevet opfordret til at bidrage til konsulentudredningen.

Ulla fredes

I et brev sendt til medarbejderne kort efter nytår skriver Ulla Mejdahl, at hun og Birthe Rasmussen efter afrapporteringen har fremlagt de interne problemer på et møde med kommunen. Kort efter hedder det ligeledes i en pressemeddelelse, at en enig bestyrelse har udarbejdet en konkret handleplan, der skal stoppe uroen på museet. Planen, som er blevet godkendt af kommunen, indebærer, at Ulla Mejdahl fortsætter som øverste chef og direktør, men at der samtidig ansættes en administrativ leder med ansvar for personale og økonomi. Samtidig knyttes der endnu en konsulent til museet, der skal arbejde for at genskabe samarbejdsrelationer mellem personalet og ledelsen.

Adspurgt, på hvilket grundlag den personalemæssige kritik af Ulla Mejdahls ledelse er blevet fremlagt for kommunen, svarer Birthe Rasmussen:

“Det er slet ikke det, det handler om. Jeg har været nødt til at sige til kommunen, vores hovedtilskudsgiver, at hvis organisationen skal fungere, så er der økonomiske behov, vi gerne vil have, de kigger på”.

Hvad er beslutningsgrundlaget for at ansætte en administrationschef?

“Grundlaget er, at der i forbindelse med konsulentprocessen også er lavet en organisationsplan”.

Har konsulenterne også haft til opgave at undersøge samarbejdsproblemerne mellem Ulla Mejdahl og personalet?

“Konsulenternes primære opgaver har været at udarbejde visioner og strategi og give bestyrelsen en ide om, hvordan strategierne skal understøttes af organisationen. Deri ligger, at man mener, at der skal en chef til for at løfte mange af de administrative opgaver, sådan at ledelsen kan koncentrere sig om de mere overordnede ting, og det har vi lyttet til”.

Hvorfor ansætte en administrativ leder – en stor ekstraudgift for museet – som skal være med til, som du skriver, at stoppe uroen, uden at det samtidig kortlægges, hvad der er årsag til uroen?

“Vi har erkendt, at vi ikke har de folk på alle ledelsesposter i organisationen, som er nødvendige for at gennemføre vores strategier og visioner. Og det er så det. Det kan så samtidig være med til at løfte nogle andre opgaver som måske kan give bedre samarbejdsforhold”.

Ulla Mejdahl har ikke ønsket at udtale sig til Magisterbladet. <<

Læs, gæt og vind

Kun to svarede rigtigt på alle 10 spørgsmål.

I **Magisterbladets** temanummer “Bøger, bøger, bøger ...” fra december sidste år udskrev vi en litterær konkurrence. Vi bragte 10 citater, men af hvem og fra hvilken bog? Det var det, opgaven gik ud på.

Ikke mange har svaret, faktisk kun 12. Om det skyldes sværhedsgraden eller almindelig mangel på interesse, står hen i det uvisse.

Af de 12 har kun to svaret korrekt på alle spørgsmål. De får hver en spændende krimi fra Forlaget Modtryk. Seks havde ni

rigtige besvarelser. Vi har været lidt hårde i bedømmelsen og har således ikke accepteret svaret “Doktor Faust” (citat nr. 4) – det er “Faustus”. En del har også gættet på “Sexus” af Henry Miller (citat nr. 2). Det er “Plexus”. Blandt de seks med ni rigtige har vi trukket lod om de tre bøger, der var tilbage i præmiepuljen. (Se nedenfor, hvem der vandt). To havde otte rigtige, en havde syv, og en seks rigtige.

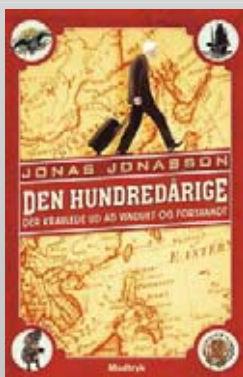
Tak for deltagelsen og for de positive kommentarer til konkurrencen. En syntes

dog, at der var lidt kønsmæssig slagside i de udvalgte citater – det var udelukkende mandlige forfattere. Det har vi skrevet os bag øret, hvis vi igen kaster os ud i en konkurrence. En anden tilføjer i sine kommentarer: “en stakkels lic.scient” ... Selvom det kun var skønlitterære eksempler og ikke faglitterære, har “staklen” altså klaret sig pænt, nemlig med ni rigtige – og en bog. Måske skulle vi udskrive en konkurrence med kun faglitterære citater. <<

DE VANDT DENNE BOG

Inge F.H. Olsen

Kåre Fiedler Christiansen

Ivan Bruunshuus Petersen

Niels Bohse Hendriksen

Søren Carlsen

Bøgerne bliver sendt til vinderne direkte fra Forlaget Modtryk.

DE 10 RIGTIGE SVAR

Citat nr. 1

“Før jeg begiver mig i lag med at fortælle om de sælsomme hændelser, der for nylig rystede vor hidtil så ubemærkede og stille by, må jeg gribe tilbage og fortælle lidt om den højagtede og talentfulde Stefan Trofimovitsj Verkovjenskij. Dette må da tjene som indledning til de foreliggende skildringer”.

SVAR: “DE BESATTE” AF FJODOR DOSTOJEVSKIJ

Citat nr. 2

“Hun så dejlig ud i den stramtsiddende persiske kjole med tilhørende turban. Foråret var kommet, og hun bar et par lange handsker og en letsindig, men bedårende pels-stola om sin ranke, stærke bals. Vi havde besluttet os til at lede efter lejlighed i Brooklyn Heights i den hensigt at komme så langt væk som muligt fra alle, vi kendte, navnlig Kronski og Arthur Raymond”.

SVAR: “PLEXUS” AF HENRY MILLER

Citat nr. 3

“Det var en gammel Slægt, graa af Ælde i Landet. Stamtavlen fortalte, at den en Gang havde haft Forleninger baade paa Fyn og Sjælland og i Jylland, men det var rigtignok længe siden, og i de sidste Par Hundredeaar var det gaaet tilbage med Storbeden”.

SVAR: “HÅBLØSE SLÆGTER” AF HERMAN BANG

Citat nr. 4

“Med al bestemtbed vil jeg forsikre, at det på ingen måde skyldes ønske om at skyde min person i forgrunden, når jeg indleder disse meddelelser om afdøde Adrian Leverkühns liv – denne første og sikkert meget foreløbige biografi af den fortræffelige, af skæbnen så frygteligt hjemsøgte, opbøjede og atter nedstyrtede mand og geniale musiker – med nogle ord om mig selv og mine forhold”.

SVAR: “DOKTOR FAUSTUS” AF THOMAS MANN

Citat nr. 5

“Paa Jyllands Kyst, ei langt fra Byen Veile,
(Det for det jyske Paradiis har Ord)
På Bredden af den smukke Veilefjord,
Hvori sig stadig Kystens Bakker speile,
Mens Skib og Baad forbi på Bølgen seile
Og give kun et flygtigt Billeds Spor:
Der, hvor paa Kortet man seer tvende Prikker,
En Landsby med sin hvide Kirke ligger”.

SVAR: “ADAM HOMO” AF FREDERIK PALUDAN-MÜLLER

Citat nr. 6

“Værdigt traadte den trivelige Buck Mulligan frem fra den øverste trappe-afsats; han bar en sebeskaal, paa hvilken et spejl og en barberkniv laa over kors. En gul, snorløs slaabrok bølgede let efter ham i den milde morgenbrise. Han løftede skaalen og intonerede: Introibo ad altare Dei”.

SVAR: “ULYSSES” AF JAMES JOYCE

Citat nr. 7

“I 1815 var Hans Højærværdighed Charles François Bienvenu Myriel Biskop i Digne. Han var da en Olding på femoghalvfjerdsindstyve Aar. Han havde beklædt sit Bispeembede siden 1806”.

SVAR: “DE ELENDIGE” AF VICTOR HUGO

Citat nr. 8

“Hvo der har været i Rom, kjender godt Piazza Barberina, den store Plads med den smukke Fontaine, hvor Tritonen tømmer den sprudlende Muslingeskal, hvorfra Vandet springer flere Alen iveiret; hvo som ikke har været der, kjender den dog af Kobberstik”.

SVAR: “IMPROVISATOREN” AF H.C. ANDERSEN

Citat nr. 9

“Paa Slaget 12 Middag den 28. August 1749 kom jeg til Verden i Frankfurt am Main. Konstellationen var særdeles gunstig: Solen stod i Jomfruens tegn og kulminerede for den Dag, Jupiter og Venus stillede sig venligt til den, Merkur ikke fjendtlig, Saturn og Mars forboldt sig ligegyldige, kun Maanen, der netop var fuld og i opposition, modvirkede den så meget desto kraftigere, som dens Planettime just da var indtraadt”.

SVAR: “DIGTNING OG VIRKELIGHED” AF JOHANN WOLFGANG VON GOETHE

Citat nr. 10

“Aldrig saa snart var jeg kommet tilbage fra min Københavnsrejse i Foraaret, hvor jeg havde fornyet mit Ungdomsvenskab med den lykkelige Justitsraad S, før jeg besøgte en anden gammel Ven, der levede i stille Forborgen højt oppe i Jylland. (...) Jeg havde ikke set den velærværdige Pastor Ruricolus i nogle og tyve Aar”.

SVAR: “AK, HVOR FORANDRET” AF STEEN STEENSEN BLICHER

Spøgeri ved højlys dag

Moderne spøgelses kan godt lide lys og elektronik. De klikker med hjemmets lyskontakter og fifler med tv og cd-anlæg. Nogle af dem hemsøger rationelt tænkende akademikere. Nu har akademikerne fortalt om deres oplevelser til en antropolog. »

“Hjemsøgelses ser ud til at ramme tilfældigt. Man behøver ikke engang at tro på spøgelses for at opleve dem”, konkluderer antropolog Kirsten Marie Raahauge.

gl
an
il

en

t

se

Antropolog Kirsten Marie Raahauge forsker i fornuftens grænseflader. Her kan skridt gå af sig selv, og billeder vende sig om. Siger folk.

>>

De vil ikke gå væk. Og så larmer de, som om de ejer det hele. De smækker med døre, klikker med lyskontakter og forstyrrer hjemmets elektronik, som uforklarligt begynder at knase eller knitre, gå i gang eller gå ud.

Siger folk.

Nogle mennesker bruger ordet "spøgelse" til at beskrive deres oplevelse. Et godt gammelt ord, der suser til undsætning, når en rationel person har brug for at smide et stort hvidt lagen over det uforklarlige: menneskeløse skridt på gangen, tubaspil, cigarrøg, hestevrinsk, stemmer, der taler sammen, en skygge, en damp, en kulde. Wuiisshh ...

"Spøgelse" er et godt gammelt ord. Der er kun ét problem: Ordet fungerer ikke ordentligt.

Spøgelse eksisterer jo ikke. Så når ordet er udtalt, og det generer grin tørret af munden, burde alt jo være normalt igen. Har man sagt "spøgelse", har man også sagt "uvirkeligt", "ikke reelt", "irrationelt", "ufornuftigt". De fleste af os har samtidig sagt "ikke i min verden, tak".

For sådan nogle som os er det ekstra irriterende, hvis lydene så bare fortsætter. Hvis døren stadig smækker, kontakten stadig klikker, og skridtene på gangen fortsætter med at gå – helt af sig selv.

Så bliver vi frustrerede, vrede og irriterede. Men begynder vi også at tro på spøgelse?

Vel gør vi ej.

Oplevelse gør ensom

"En del hjemløse mennesker føler sig temmelig alene med deres erfaringer", fortæller Kirsten Marie Raahauge, der er mag.scient. og ph.d. i antropologi samt lektor på Danmarks Designskole i Visuel Kultur og Kommunikation.

Hendes seneste feltarbejde handler om menneskers oplevelser og håndteringer af hjemløse huse. Projektet handler hverken om naturvidenskabelig efterprøvning eller psykologisk bortforklaring. Som sand antropolog holder Kirsten Marie Raahauge

blikket stift rettet mod publikum og deres oplevelse.

Og den er ikke til at spøge med.

For det første er oplevelsen af uforklarlige lyde, lugte og synsindtryk ret plagsom.

"Folk oplever, at nogen eller noget opfører sig på radikale og uforudsigelige måder. De bliver ofre for en overskridelse, der har at gøre med abnormitet og anarki. De oplever en sabotage af gældende regler".

For det andet kan kun få informanter tale med deres venner om det. I de fleste selskaber er en spøgelsehistorie sjov, så længe ingen tror på den. Ellers er den bare pinlig.

For det tredje føler mange hjemløse sig afmægtige.

"Netop fordi de ikke selv tror på hjemløsen, har de ingen fortælling eller forståelsesramme, som de kan sætte sansoplevelsen ind i. De har heller ingen ord for det, de oplever. De anerkender sjældent begreber som telepati, clairvoyance eller telekinese. De oplever sig som uden handlemuligheder. Når man ikke tror på ånder, kan man jo ikke ringe efter en åndemaner, vel? Så de er ubehageligt alene med oplevel-

sen. For første gang i mine mange år som forsker har jeg overvejet at oprette et chatforum for mine informanter. Det skulle være et sted for mennesker, der oplever hjemløse uden at tro på hjemløse", fortæller Kirsten Marie Raahauge.

Gemt i sprækker og huller

Tror du selv på spøgelse?

"Det spørgsmål kan jeg ikke besvare meningsfuldt. Jeg er antropolog. I min verden og i min forskning er spøgelse defineret som en kategori for menneskers oplevelse af noget uforståeligt. Jeg tror ikke, at alt, hvad vi oplever, kan forklares gennem de rationaler, vi har sat som meningsbærende. Mit projekt angår, hvad man gør, når ens erfaringer rækker ud over ens almindelige rationaler og fører en andre steder hen. Vi opretter en art "vilde rum" for at tage os af det. Jeg kan ikke give videnskabelige forklaringer på hjemløse, men det giver jo sig selv, når

jeg har defineret dem som tilhørende det ikke-forståelige. Spøgelsesoplevelser bevæger sig på fornuftens grænseflader. De gemmer sig i sprækkerne og hullerne i et moderne verdensbillede".

Sådan lyder den korte version af en langt mere sofistikeret relation mellem forskeren og hendes projekt, der begyndte et helt andet sted for flere år siden. Det var et eksperiment.

"Megen forskning kommer aldrig uden for forskernes egen kreds. Man tager på konferencer og udveksler viden internt i det akademiske miljø, men har sjældent mulighed for at interessere et bredere publikum. Jeg ville tage et emne, der blev regnet for uakademisk og lidt vulgært, og udsætte det for helt klassiske forskningsmetoder".

Ønsket om at formidle akademisk viden blev indfriet til overmål. Kirsten Marie Raahauge fortæller jævnlige om spøgelse og hjemløse i danske medier.

Fornuftens grænseflader

På det akademiske felt er kollegers skæve smil afløst af oprigtig interesse.

For få år siden tog en håndfuld danske forskere fat på et tværfagligt projekt om fornuftens grænseflader. Formålet var at undersøge to tilsyneladende modsatrettede tendenser. På den ene side stod en tydelig vækst i okkulte forklaringsmodellers popularitet. På den anden side udviklede den etablerede videnskabelige fornuft hele tiden sit råderum. Hver for sig tilbød både de okkulte og de videnskabelige forklaringer en række redskaber til at styre omverdenen.

Kirsten Marie Raahauges del af projektet blev hjemsogte huse. Metoden skulle være klassisk antropologisk: deltagerobservation ved ophold i udvalgte huse, deltagelse i rundvisninger, observationer af kontaktforsøg og spøgeri samt etnografiske interviews med nuværende og tidligere berørte.

Så vidt, så godt.

De antropologiske kategorier var også på plads. Kirsten Marie Raahauge havde gjort klar til analyse ved hjælp af antropologiske klassikere som for eksempel ejerskab og territorialisering, hjemve og stedstilknytning, det normale og undtagelsen, kontrol og kontroltab samt til opfattelser af rum som celle, filter og forbindelseskanal.

Efter et halvt hundrede interviews fik hun stadig vanskeligere ved at finde fælles træk mellem de hjemsogte. Ny viden dukkede op på uventede steder.

“Jeg troede, jeg skulle beskæftige mig med “den blå mand” og “den hvide dame” på slotte, klostre og herregårde. Men sådan gik det ikke. Hjemsoget bliver oplevet alle vegne; i byen, på landet, i et parcelhus, i en lejlighed i et betonbyggeri, på en efterskole. Og det er alle typer mennesker, der oplever dem. Kvinder og mænd, børn, unge og ældre, ufaglærte og akademikere, mennesker, der tror på ånder, og mennesker, der ikke gør”.

En spøgelsehistorie

En tidlig forårsaften sidder en akademiker i sin fine gamle københavnerlejlighed. Han sidder i arbejdsværelset, der er det gamle pigeværelse ved siden af køkkenet. Han hører trin på gangen – målrettede, tydelige, faste skridt fra hans egen ende af gangen og væk. Han er alene i lejligheden. Han undersøger alle skabe, skuffer, døre, vinduer, men der er ikke noget, der klapper. Han åbner, lukker og låser, hvor han kan. Skridtene begynder endnu en gang deres vandring fra hans ende af den lange fordelingsgang og væk. Der er stadig ingen mennesker. Han bliver irriteret. Han overvejer, om han er træt, stresset, udkørt eller på anden måde ude af balance. Det er han ikke. Skridtene starter forfra. Det sker i alt tre til fire gange. Til sidst er manden så oprevet, at han flygter fra lejligheden og sætter sig ned på en beværtning.

“Mange historier er udramatiske. Det er lyde, lugte, lys, men mest lyde, som er uforklarlige. Folk bliver sjældent rigtigt bange i situationen, men reagerer snarere med irritation og frustration”, siger Kirsten Marie Raahauge.

I sjældne tilfælde er spøgerierne dog så voldsomme, at folk vælger at flytte.

Hjemsoget rammer tilfældigt

For antropologer er det helt normalt at tage på feltarbejde i udlandet og befinde sig i et frodigt univers af guder og ånder og magiske kræfter. Uden for Valby Bakke kan man ikke svinge en død kat i halen uden at ramme et ukendt antal forfædre og genfærd og andre gestalter, der på for-

skellig vis blander sig i menneskers liv.

Frodigheden er ikke mindre i vores egen historie, hvor nisser og trold og elverpiger springer rundt i bevidstheden i mere eller mindre legitime ærinder.

Men nu? I dag? Her?

“Uden for forskningen vrirler det også i vores moderne samfund med spøgelse. De optræder i bøger og film og i tv-programmer som *Åndernes Magt*. I København kan man gå en guidet *ghosttour*, og flere herregårde markedsfører sig meget aktivt på at være hjemsoget af spøgelser. Men generelt har vi været nogenlunde enige om, at spøgelser ikke indgår i den måde, vi forstår verden på. Derfor er det en overraskende konklusion for mig, at hjemsoget ser ud til at ramme tilfældigt. Man kan reducere fænomenerne til noget naturvidenskabeligt eller psykologisk eller gøre det til en spejling af noget i samfundet. Men man kan også vælge at acceptere det som noget a-rationelt, en lille sprække af noget uforklarligt fra grænselandet mellem rationelt og irrationelt”, siger Kirsten Marie Raahauge.

Et ord for det a-rationelle står parat i kulissen. Det har et stort hvidt lagen over hovedet. Se! Et spøgelse!

Wuisshhh ... <<

POSTMODERNE ÅNDER

Danske spøgelser er flyttet med os ind til byen. De hjemsoget lige gerne en villa i Brønshøj og et betonbyggeri på Amager. De er glade for mobiltelefoner og fladskærme og cd-afspillere. Flere clairvoyante påstår, at de bruger elektricitet som en signalvej til os. Spøgelse tænder og slukker for elektronikken, som det passer dem. Meget irriterende, især hvis man ikke tror på dem.

DE SER SPØGELSER

Forskningsprojektet om hjemsoget peger på, at enhver kan blive offer for en hjemsoget. Kvinder og mænd, børn, unge og ældre, ufaglærte og akademikere, mennesker, der tror på ånder og det overnaturlige, og mennesker, der ikke gør. Den sidste kategori er i overalt i de 50-60 interviews, som indtil videre indgår i antropolog Kirsten Marie Raahauges feltarbejde.

Sidste frist for debatindlæg til nr. 4 er mandag den 14. februar kl. 10. Debatindlæg sendes til magisterbladet@dm.dk. Indlæg må maksimalt være på 3.000 tegn inklusive mellemrum. Er et debatindlæg for langt, vil det blive forkortet af redaktionen. Længere indlæg i form af kommentarer eller kronikker bringes efter aftale med redaktøren.

FORGYLDTE UNIVERSITETSLEDELSE

DM har uden tvivl været en klar og markant kritiker af den afdemokratisering, som fulgte med vedtagelsen af universitetsloven. Da jeg i årene 2005-2008 var universitetsordfører for Enhedslisten i Folketinget, var DM, Magisterbladet og Forskerforum kilde til megen inspiration og opmuntring i en ellers ofte ensom kamp mod universitetslovens konsekvenser. Her er der ingen uenighed mellem mig og Ingrid Stage.

Til gengæld fastholder jeg, at det må være muligt at føre en debat om, hvorvidt DM's lønpolitik giver de resultater, jeg tror, vi er enige om at ønske os. Herunder diskutere, om det er en del af løsningen eller en del af problemet, at universiteternes ledelser har haft lige så stort held med at forgyldte sig selv som topledere i resten af den offentlige sektor.

Per Clausen, Fagforeningslisten

FORSKNINGSPRISER

I *Forskerforums* fremstilling af den omsiggribende Penkowa-sag er deres analyse, at den megen fokus på elite med priser og promovering fører til et forvrænget billede af forskning både i offentligheden og i forskningsverdenen selv. "Forskningskvalitet måles på den måde efter en X-faktor i offentligheden, hvor elite-tankegang og (selv-) promovering bliver helt afgørende over for politikerne, og hvor forskningsverdenen dermed også er nødt til at spille med. Men for hurtig udråbning af "banebrydende resultater" og "unge superforskere" risikerer at føre til, at de ikke lever op til deres egen berømmelse. Det kan resultere i ydmygelser i en slags "amatørernes udtogsmarch", fordi det viser sig, at den hårde branding af enkeltpersoner ikke holder, når den forskningsmæssige tyngde udsættes for hård og langvarig prøvning, som den altså gør i forskerverdenen. Og det kan i værste tilfælde føre til fejltagelser og fusk" (s. 9). Det rejser for mig at se spørgsmålet, om vores *fagforening* skal dele forskningspriser ud. Skal den det?

Claus Møller Jørgensen, lektor, ph.d., Aarhus Universitet

BREV TIL DM'S REPRÆSENTANT I MP'S BESTYRELSE, HENRIK PREBENSEN

Kære Henrik Prebensen
Dit svar til Torsten Berg i Magisterbladet nr. 1 af 14. januar er højligt interessant, for det løfter bare lidt af sløret for det over

for MP's *egne medlemmer* åh så hemmelige grundlag for jeres beslutning om at smide 10 procent af medlemmerne ud af gruppeforsikringsordningen – og stort set alt, hvad du oplyser, er forkert.

Gruppeforsikringsordningen går *ikke* tilbage til 1978, men mindst til 1968 ifølge gruppelevsaftale nr. 68027 af 4. juli 1968 mellem DM og FG, Forenede Gruppeliv.

MP's gruppeforsikring er *ikke* etårig, uanset hvor mange gange I mod bedre vidende påstår det. Det er pinagtigt, at du fortsætter med denne påstand. If. policen er "erhvervsaktive og pensionerede medlemmer [forsikrede] indtil det fyldte 67 år". Det samme fremgår af det trykte omslag til de årligt udsendte pensionsoversigter, om end formuleret omvendt: "Der udbetales ikke ... efter du er fyldt 67 år".

Præmien betales *ikke* kollektivt, eftersom den opkræves hos hvert enkelt medlem, som det fremgår af pensionsoversigter og selvangivelser.

Det er *ikke* korrekt, at gruppeforsikringsordningen ikke har været "vedligeholdt" af bestyrelsen gennem mange år. Ordningen er senest ændret i 1989, 1993, 2003 og så sent som i 2008 med en ganske betydelig forhøjelse af dødsfaldssummen netop for de unge.

Med samme præmie må ordningen nødvendigvis baseres på en median, dvs. når man er ung, betaler man for meget, når man er gammel, betaler man for lidt. Over et livsforløb sker der således *ingen* omfordeling. Men når de ældre medlemmer, der i deres ungdom har betalt for meget, nu er nået til at betale for lidt, så smider I dem ud. Det er ikke afbalanceret.

Men i øvrigt har ingen vel gået over forbedrede forhold for de unge; protesterne har alene handlet om den hovedkuldse udsmidning af syge og ældre – uanset disses klare og årligt gentagne tilsagn om forsikring til fyldte 67. år.

Det handler om at afhjælpe en skævdeling og flytte fra de ældre til de unge – er jeres påstand. Alligevel udvider I dækningen for aldersgruppen 47-59 år med en helt ny invalidesum. Og det er vel tilmed en del af det segment, der så problematisk – siger I – melder sig ind og ud af MP. Det rimer meget lidt.

Det egentlige beregningsmæssige grundlag hemmeligholder I stadig, hvis ellers det eksisterer. For det er min påstand, lige så udokumenteret som jeres, og derfor lige så valid, at det her ikke handler om oprettelse af en påstået skævdeling, men om en harmonisering af reglerne i de tre kasser, der er indgået i Unipension, og det forbløffende er så, at det er storebror MP, der skal tilpasses de små.

Det glæder mig, at din selvtilid har det godt på basis af dine vist uden undtagelse fejlbehæftede begrundelser. Alligevel forekommer det en anelse frejdigt, at du ud fra 2 års medlemskab af MP's bestyrelse føler dig kompetent til at gå i rette med Finanstilsynets (FT) indgriben, ikke mindst når du samtidig redegør

for dine, og dermed vel reelt bestyrelsesflertallets, problemer med at forstå de tilgrundliggende regelsæt.

I kunne så passende have hørt FT forinden, ligesom I naturligvis burde have hørt medlemmerne på en generalforsamling. MP er jo medlemsejet, som du fremhæver, så det burde være en selvfølgelig respekt for medlemsdemokratiet, uanset at medlemmerne har været så naivt tillidsfulde at give bestyrelsen mandat til at regulere gruppeforsikringen.

Jeg ved ikke, om FT har anset det for rimeligt at ændre forsikringsvilkårene, som du forsøger at tage dem til indtægt for. Det har de formentlig slet ikke taget stilling til, men alene til, at hvis vilkårene skal ændres, skal det ske på anstændig vis.

Citeret frit efter hukommelsen sagde en repræsentant for FT i radioavisen, dengang jeres overgreb blev kendt, at noget sådant

havde de ikke set før, og det var så groft, at hvis ikke de havde hjemmel til at stoppe det, så måtte de se at få det, dvs. få tilvejebragt den nødvendige lovgivning.

Det er jeres forstemmende mangel på fornemmelse for anstændighed, der har tvunget FT til at reagere. Jeg går ud fra, at substansen i deres reaktion er, at de har afvist jeres falske påstand om det etårige og krævet en overgangsperiode. Og så har I skaffet MP endnu en påtale. Flot!

Dit svar viser desværre, at I ikke har besindet jer og heller ikke har meget vilje til det.

[Dette er en forkortet version; se hele indlægget i MP's debatforum].

Morten Lundbæk

NYHEDER FRA WWW.DM.DK

DM kritiserer manglende åbenhed om brugerbetaling

Praksis er ændret for udlændinge, der kommer til Danmark for at læse uden udvekslingsaftale. De er nu omfattet af brugerbetaling, og det kan også ramme danske studerende i udlandet, der vil tage et semester i Danmark. DM frygter øget brugerbetaling og kritiserer, at den ændrede praksis er sneget ind gennem bagdøren uden politisk debat.

Europæiske studerende skal fremover betale for at studere på et dansk universitet, hvis ikke deres hjemmeuniversitet har en udvekslingsaftale med det danske universitet. Ændringen kan også ramme danskere, der læser på et udenlandsk universitet og vil tage et semester eller to i Danmark.

Det er resultatet af en administrativ ændring af Videnskabsministeriets vejledning til universiteterne om, hvornår de kan modtage statstilskud for udenlandske studerende. Nu betragtes udenlandske studerende som deltidsstuderende, og dem skal universiteterne ifølge loven tage betaling for.

DM (Dansk Magisterforening) er dyb modstander af brugerbetaling og er uforstående over for, at en sådan ændring kommer snigende ind gennem bagdøren, uden det har været debatteret politisk.

“Når et ministerium pludselig ændrer praksis, er det altså god stil at melde det ud, så alle er klar over ændringerne, og alle har mulighed for at gøre indsigelser.

Det er ikke sket her, og der er bestemt grund til at kritisere denne manglende åbenhed”, siger formand for DM Ingrid Stage.

Som allerede nævnt gælder det kun europæiske studerende, som går på et universitet uden udvekslingsaftale i Danmark, og det er p.t. et fåtal.

Men den gradvise indfasning af brugerbetaling bekymrer Ingrid Stage.

“Det er en farlig glidebane at begynde at åbne op for brugerbetaling. Vi ved, at når det først er indført på nogle områder, kan det være svært at begrænse og sætte en prop i”, advarer DM's formand.

LA POULE AU POT

– eller hønekongens eftermæle

Mennesker lever og dør. Visse mennesker er så (u)heldige at få et eftermæle og leve videre. Disse eftermæler skrives ikke altid af de mest pålidelige kilder, og det sker ofte lang tid efter personens død. Derfor siger de som regel mere om forfatteren til eftermælet eller tidsånden omkring forfatteren end den afdøde. Desuden kan der fra land til land være meget forskellige opfattelser af en historisk person. Tænk bare på Napoleon; i det meste af verden opfattes han som en magtliderlig diktator, men franskmændene anser ham for en stor statsmand, der reformerede og centraliserede det franske kongerige.

Den franske kong Henri IV eller Henrik d. IV har også været genstand for heftige diskussioner. Han har både været opfattet som en af de mest forhadte konger og en af de mest noble og elskede. Det faktum, at han blev dolket af den ekstremistiske katolik François Ravailac under en karettur d. 14. maj 1610, tyder på, at ikke alle i samtiden var klar på at syng

med på hyldestsangen *Vive Henri IV.*

Han var oprindeligt protestant og konge af Navarre – en sydfransk provins – men konverterede til katolicismen for at blive hele Frankrigs konge med ordene: “Paris er nok en messe værd”. Den pragmatiske konge har også et par interessante madmyter bundet op på sin person.

Hvidløg i flasken

Den unge Henri voksede op hos sin morfar, der var konge af Navarre. Morfaren havde længe ønsket sig en mandlig arving til tronen og gik meget op i drengens opdragelse. Hans befalinger gik bl.a. på, at spædbarnet skulle have et lidt specielt kosttilskud i sutteflasken: rå hvidløg og sød vin fra Jurançon. En sådan kombination styrkede viriliteten, mente man. Henri fik da også seks børn med sin anden kone, Marie de Medici, og mindst 12 uden for ægteskabet.

Henri IV skulle også have sagt, at han ville sørge for, at så længe han var konge, kunne selv den fattigste bonde få en

høne i sin gryde hver søndag. Der findes flere ret forskellige overleveringer af denne tale, så man er ikke helt sikker på ordlyden. Men formuleringen blev brugt til et effektivt *spin* flere århundreder senere under restaurationen fra 1815 til 1830, hvor monarkiet blev genindsat efter Napoleons fiasko ved Waterloo. På det tidspunkt var det ikke helt nemt at overbevise de mere liberale kræfter i befolkningen om, at det var en god idé at gå tilbage til den klassiske enevælde efter flere årtiers forsøg på at skabe en demokratisk republik. For at styrke den genindsatte kong Ludvig d. 18 fandt hans rådgivere på, at man kunne skabe en myte om Henri IV ud fra citatet om en høne i en gryde hver søndag. De sørgede for, at dette *bonmot* blev citeret flittigt. Der blev skrevet hyldestsange, og anekdoten fik plads i historiebøger. Herved skabtes et nyt billede af monarkiet som en moderne og meget socialbevidst styreform. Det var noget, folk kunne lide, og forestillingen om den demokratiske Henri IV lever i

bedste velgående – også selv om monarkiet for længst er afgået ved døden.

Spin og mad

Retten *Poule au Pot*, høne i en gryde, er et konkret vidnesbyrd om denne myte. Det er en typisk søndagsret. Først serveres suppen, som fuglen er blevet kogt i, til forret, og så kød og grønsager til hovedret. Når den kommer på bordet i de små franske hjem, vil husfaderen med garanti fortælle historien om *le bon roy Henri*, der lovede selv den fattigste vinbonde velsmagende kød på bordet hver søndag. *Spin* og mad kan være en farlig cocktail, særligt når maden smager godt.

Til kødet og grønsagerne synes jeg, der hører en lille krydderurtemayonnaise til – det er ikke helt traditionelt, men hvis man bruger estragon – som er meget populært i Henri IV's hje megn, le Béarn (som i bearnaise) – så tilgiver den gavmilde konge helt sikkert. I min udgave kommer jeg både hvidløg og Jurançon i farsen for at gøre retten ekstra viril! <<

“Henri IV skulle også have sagt, at han ville sørge for, at så længe han var konge, kunne selv den fattigste bonde få en høne i sin gryde hver søndag”.

Jonatan Leer, magister og kok

POULE AU POT

Til 8 personer

En kæmpe kylling/høne
(et par kilo – helst økologisk eller fritgående)

eller to mindre

200 gram bayonneskinke

2 æg

150 gram brødkrumme

Et glas Jurançon eller anden hvidvin

2 fed hvidløg

500 gram hakket svinekød

Et par svineben

3 løg

4 porrer

1,5 kilo lette rodfrugter

(kartofler, majroer, gulerødder)

Timian, laurbær, salt, peber.

Til kryddermayonnaisen:

2 æggeblommer

2 spsk. sennep

2 spsk. citron

3-4 dl. neutralsmagende olie

Masser af urter (persille, lidt porretop og estragon)

1. Hak skinken, brødkrumme, hvidløg og et løg fint. Rør med svinekød, æg og vinen. Krydr med salt og peber.
2. Kom farsen i fjerkræet. Put den i en stor gryde med svineben. Dæk med vand, og kog op. Suppen skummes, og så kommer peberkorn, lidt salt, laurbær, timian og et par løg i. Kog videre ved svag varme. En høne skal have et par timer, mens en kylling er mør efter en time.
3. Mens suppen koger, laves krydderurtemayoen: Blend æggeblommer, lidt citron, krydderurter og salt. Kom derefter olie i lidt efter lidt under konstant blendning, til konsistensen er lind. Lad det trække lidt, og smag til.
4. Grønsager gøres i stand, skæres i mindre stykker og kommer i, ca. et kvarter før kødet er færdigt. De må gerne bevare lidt bid. Så tages det hele op og holdes varmt.
5. Suppen sies og smages til. Er den lidt tynd, så kan den koges lidt ind.
6. Servér så suppen rygende varm efterfulgt af kød med grønsager, mayo og godt brød.

DÅRLIGERE LIV TIL FORSKER PINGVINER

Vingemærkede kongepingviner har markant dårligere chancer for overlevelse og for at få unger end de ikke-mærkede dyr. Den opdagelse er gjort af et hold forskere fra Université de Strasbourg, som har fulgt en gruppe kongepingviner i ti år. Studiet beskrives i tidsskriftet Nature. Hvorfor det går de vingemærkede pingviner dårligere, har forskerne flere bud på: Fx at de har vanskeligere ved at svømme, eller at de får skader, når ringen igennem længere tid gnider mod vingen og kroppen.

FLEST AC'ERE I STORBY-KOMMUNER

Med 204 indbyggere per ansatte akademiker topper Albertslund listen over kommuner med flest AC'ere på lønninglisten. København er lige efter med en AC'er per 211 borgere, skarpt efterfulgt af Glostrup, Gribskov og Aarhus. I bunden af listen ligger Ærø med en akademiker per 1.338 indbyggere. Nordfyn, Kerteminde, Faaborg-Midtfyn og Brønderslev er andre bundskrabere. Det viser en opgørelse fra nyhedsmagasinet Danske Kommuner.

Kunstuniversitet til Finland

Et internationalt universitet for den frie kunst. Sådan et skal profilere Finland om få år, hvis det står til den finske undervisningsminister Henna Virkkunen. Ministeren vil give kunsten bedre betingelser for at forny sig, bl.a. ved at slå to akademier og en teateruddannelse sammen. Det internationale universitet skal åbne i 2013. Det skriver Universitetsavisen.

“Aarhus Universitet skal arbejde på at placere sig som et af Europas bedste universiteter. Det sker ikke i konkurrence med København. Udviklingen sker i duel med resten af Europas og verdens bedste universiteter”.

Michael Christiansen, nyudpeget formand for Aarhus Universitets bestyrelse

ONDT I NAKKEN

Når akademikere bliver langtidssygemeldt med smerter, er det oftest nakken og skuldrene, som værker.

Det viser en undersøgelse foretaget blandt 5.000 danske lønmodtagere. 12 procent af de langtidssyge kontoransatte – herunder akademikerne – havde ondt i nakkeregionen, mens smerter i hænder og håndled er en årsag til langvarigt sygefravær hos alle typer af lønmodtagere.

Leder: Fyringer og kvalitet 34

Mørke skyer i horisonten 35

En syngende økonomisk lussing 38

Bindegang finanslovsaftale 38

Fire spørgsmål til undervisningsministeren 40

DM PROFESSIONSHØJSKOLER

VORES SKOLE SPÆRGT OP
HER PÅ ZAHLES SIA VI STOP

SEND VIDERE

En syngende økonomisk lussing

Lærerstuderende på Zahles viste deres utilfredshed, da deres og andre professionshøjskoler varslede afskedigelser i stort omfang. DM's tillidsrepræsentanter frygter, at det kun er en begyndelse. Side 38-39.

Fyringer og kvalitet

Mens du læser dette blad, sidder en del af dine kolleger med en fyreseddel.

Fyringerne er resultatet af manglende finansiering af regeringens målsætning om uddannelse i verdensklasse. Læreruddannelsen blev 2008 lagt sammen med pædagog, sygeplejersker og socialrådgiver i professionshøjskolerne. Siden da har regeringen hvert eneste år italesat stadig mere ambitiøse planer for uddannelserne, og hvert år er finansieringen blevet skåret ned.

Hver gang med en smart bemærkning om, at kvalitet og udgifter ikke behøver at følges.

Regeringen og befolkningen trænger til en realitetskorrektio-

Realiteten er, at de ansatte bliver presset ud i stadig dårligere arbejdsbetingelser med udbredt frustration og stress.

Realiteten er, at underviserne ikke får mulighed for at deltage i videnskabeligt udviklingsarbejde for at kvalitetsforbedre uddannelserne.

Realiteten er undervisning på hold op til 70 og mangel på individuel vejledning af de studerende.

Realiteten er, at studerende ikke får en uddannelse af tilstrækkelig høj kvalitet.

I stedet for et samarbejde om løsning af et af Danmarks største problemer er uddannelse blevet en "løkkepille", der gennem smart retorik skal redde skindet for et bestemt politisk flertal.

Hele spekteret fra studerende og undervisere, der kender realiteterne bag den politiske retorik, samt ledelsen med rektorernes formand og formanden for VIA deler samme opfattelse. At professionshøjskolerne er drevet så langt ud, at vi

bliver nødt til at konkludere, at kvaliteten er blevet for ringe.

Professionshøjskolernes økonomi er nu så presset, at lærernes arbejdsbetingelser kommer under et voldsomt pres. Dels giver de store hold større pres på lærernes arbejdsbetingelser. Dels har professionshøjskoler med ondt i økonomien opsagt arbejdstidsaftaler – det vi kalder lokalaftaler – med henblik på at presse mere undervisning ud af lærerne. Omregningsfaktoren for undervisning, der de fleste steder er 2,5, er en af de parametre, der er i spil, hvor man forsøger at nedsætte forberedelsestiden til undervisning. For medlemmerne er det afgørende, at tillidsrepræsentanterne er i stand til at forhandle sig tilrette med rektorerne, så forberedelsestid og tid til kompetenceudvikling ikke bliver forringet. Lærerne knokler i forvejen, og forringelser i deres arbejdsbetingelser er ikke løsningen på professionshøjskolernes økonomiske spændetrøje. Tværtimod vil det bidrage til den kvalitetsforringelse, som rektorformanden så klart har sat ord på.

OK-forhandlingerne er præget af en række ideologiske krav fra Finansministeriets side om mere individualisering af arbejdstidsaftaler og lønaftaler, men ingen penge til ændringer. Over for det står vore krav om en fælles solidarisk løsning på samfundets økonomiske og strategiske problemer, forbedringer i vejledningen til samarbejdsaftalen og en ny stillingsstruktur med tilsvarende tillæg.

DM har i det forløbne år arbejdet målrettet på at få skabt en ny stillingsstruktur for professionshøjskolerne. Undervisningsministeriet har efter en lang periode uden egne initiativer valgt at udarbejde sit eget forslag, men uden at der er fundet finansiering til ændringerne.

MØRKE SKYER I HORISONTEN

Siden starten af december er næsten 100 ansatte varslet afskedit på landets professionshøjskoler. Særligt hovedstaden er hårdt ramt i denne omgang, men i hele landet forudser DM's tillidsrepræsentanter, at der kommer flere runder.

I efteråret fik 22 medarbejdere på Professionshøjskolen Sjælland en fyreseddel. I starten af december blev 25 ansatte på Professionshøjskolen Metropol varslet afskedit som en konsekvens af finanslovsaftalen og genopretningsaftalen. Og senest er det UCC, der har måttet hente besparelser på lønkontoen. Her fik 45 medarbejdere den triste besked i starten af januar.

I protest mod fyringer og generelle besparelser på skolen nedlagde undervisere på Læreruddannelsen Zahle – i strid med overenskomsten – arbejdet for en enkelt dag. I en fyldt festsal, der kogte af indignation, samlede op imod 500 medarbejdere og studerende for at vise deres utilfredshed. Uddannelsesordførerne fra oppositionens partier kom, talte og udtrykte deres sympati.

Omtrent samtidig modtog undervisningsminister Tina Nedergaard og de øvrige med-

lemmer af Folketingets Uddannelsesudvalget et usædvanligt skarpt brev fra Johannes Flensted-Jensen, bestyrelsesformand på landets største professionshøjskole, VIA University College. I brevet forudser Johannes Flensted-Jensen, at de nedskæringer, skolen skal igennem, kommer til at koste stillinger.

“Ministeriets udmelding om en dispositionsbegrænsning på 1,5 % på 2011-budgettet ... er fuldstændig uacceptabel og gør det overmåde vanskeligt at drive en professionshøjskole på fornuftig vis ... kan ikke undgå at påvirke kvaliteten af vore uddannelser, da der må skæres på alle områder for at nå i mål”, skriver bestyrelsesformanden blandt andet.

Verdens bedste folkeskole ...

Johannes Flensted-Jensen er ikke den eneste, der forudser, at professionshøjskolerne ikke er færdige med at spare på lønkronerne.

“Allerede i næste semester er der hos os bebudet en nedskæring på undervisningsbruttotallet, som svarer til tre fuldtidsstillinger, og det slutter næppe her. Det giver naturligvis en del uro, at der fortsat hænger mørke skyer i horisonten, og at fremtiden er uvis for undviserne”, forklarer Jimmy Harder, der er tillidsrepræsentant på læreruddannelsen under Professionshøjskolen Metropol.

I alt 58 medarbejdere på Metropol blev i september sidste år berørt af nedskæringerne, for 35 ansattes vedkommende enten i form af en frivillig fratreden eller nedsat tid.

På læreruddannelsen under ViA i Aarhus bliver der sparet, hvad der svarer til fire underviserstillinger. På papiret bliver ingen fyret, fordi man blot undlader at forlænge de løst ansatte kollegers kontrakter, forklarer DM's tillidsrepræsentant på læreruddannelsen, Steen Simonsen.

“Når man ikke er sikker i sit eget job, er man måske tilbøjelig til at påtage sig lidt mere, end forsvarligt er. Krisebevidstheden er meget til stede i vores afdeling”.

Boris Eidemak, tillidsrepræsentant, Hillerød Pædagoguddannelse

>> “I praksis går det ud over vejledningen af de studerende, og når nogen forsvinder, skal vi andre selvfølgelig løbe stærkere. Ud over at det er trist at sige farvel til gode kolleger, er der en oplevelse blandt os undervisere af, at vores vilkår konstant forringes, og at det bliver sværere og sværere at leve op til kravene for en god læreruddannelse”, forklarer Steen Simonsen.

På Læreruddannelsen Zahle, hvor Hanne Schneider er tillidsrepræsentantsuppleant, har man også sparet fire årsværk.

Det var som nævnt her, at forløbet udløste en spontan arbejdsnedlæggelse blandt lærerne. Hanne Schneider er ikke i tvivl om, at de fire årsværk kun er starten.

“Der skal spares fire millioner i år. Vi kommer til at diskutere, hvilke aktiviteter vi ikke længere skal føre ud i livet. Det er efter min vurdering det helt forkerte sted at spare”, siger DM’s tillidsrepræsentantsuppleant. Hun forudser, at det blandt andet vil komme til at gå ud over samarbejdet mellem pædagogiske fag og linjefag.

“Mine kolleger er meget påvirkede af situationen. Det tager energien ud af folk og gør det meget vanskeligt at tænke i udvikling”, pointerer Hanne Schneider.

Også de studerende på Læreruddannelsen Zahle har efterfølgende demonstreret deres

utilfredshed over en forringet uddannelse.

Den 18. januar blokerede de undervisningen under slagord som “Ingen kvaler, børnene betaler”, og “Verdens bedste folkeskole kræver verdens bedste lærere”.

Indignationen breder sig

Selv om det generelt er læreruddannelserne, der er hårdest ramt, har også Pædagoguddannelsen Nordsjælland UCC måttet stå for skud. I efteråret 2010 ramte besparelserne Pædagoguddannelsen Nordsjælland UCC og Pædagoguddannelsen København, UCC, og i januar 2011 Pædagoguddannelsen Storkøbenhavn, UCC. Her er der varslet flere til både afskedigelse og nedsat tid, end der er på læreruddannelserne under UCC.

“Med regeringens genopretningsplan og globaliseringsmidlernes ophør kan vi se frem til, at der fra 2012 yderligere skal spares et to-cifret millionbeløb på undervisningen, fordelt på grund- og efter-/videreuddannelserne. I de fyringsrunder, vi allerede har været igennem, er det lykkedes os at klare en del afskedigelser med frivillig fratræden, men de fleste, som kunne være interesseret i det, er nok fundet nu, så vi er naturligvis nervøse for, hvordan de kommende besparelser vil slå igennem”, siger Boris Eidemak. Han er tillidsrepræsentant for 27 DM-medlemmer på Pædagoguddannel-

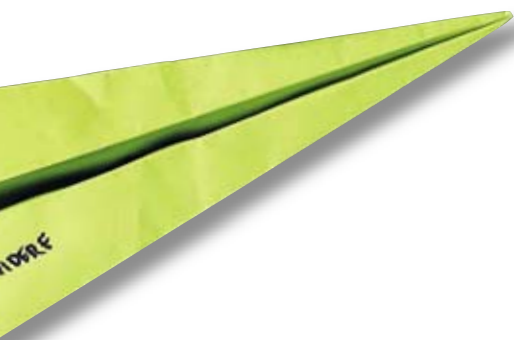
sen Nordsjælland, UCC og medlem af UCC’s hovedsamarbejdsudvalg.

Boris Eidemak oplever, at kollegerne i hele UCC føler sig pressede, fordi de skal kompensere for nedskæringer, der hele tiden gør det sværere at levere en rimelig kvalitet i undervisningen.

“I vores verden er der to måder, man kan spare på: Enten giver man de studerende mindre undervisning, eller også giver man underviserne dårligere betingelser for at tilrettelægge og gennemføre undervisningen, gennem dårligere arbejdstidsaftaler. Uanset om man gør det ene eller det andet, så undgår man ikke afskedigelser”, understreger Boris Eidemak.

En god faglig klub har været en støtte for mange pressede DM-medlemmer, siger tillidsrepræsentanten, men:

“Når man ikke er sikker i sit eget job, er man måske tilbøjelig til at påtage sig lidt mere, end forsvarligt er, og krisebevidstheden er meget til stede i vores afdeling. Indignationen breder sig i UCC, og vi er ved at nå grænsen for, hvor meget vi vil lade os byde. Jeg kan godt forestille mig, at protesterne vil brede sig, når nye forringelser begynder at slå igennem, og selve kernen i uddannelserne kommer under kniven”, siger Boris Eidemak. <<

BRUG DM OG DIN TILLIDSREPRÆSENTANT

DM kender dine muligheder og har stor erfaring i at hjælpe medlemmerne videre efter en afskedigelse og kender alt til de muligheder, du har for at komme videre.

I DM kan du hente ekspertise hos konsulenterne, både når det gælder jura, dine rettigheder, kompetenceudvikling og uddannelse samt personlig rådgivning.

Hvis du er varslet afskediget eller er usikker på din jobsituation, skal du som udgangspunkt kontakte din tillidsrepræsentant.

Hvis du ikke har en tillidsrepræsentant, kan du ringe til DM. Du kan læse meget mere på www.dm.dk eller kontakte sekretariatet på 38 15 66 00.

“Ingen kvaler, børnene betaler”. Flere professionshøjskoler har varslet afskedigelser i stort omfang. På Læreruddannelsen Zahle gik de studerende på barrikaderne i protest mod besparelserne på deres uddannelse.

Finanslovsaftalen: EN SYNGENDE ØKONOMISK LUSSING

Fire fyringer og udsigten til yderligere nedskæringer fik lærerne på Zahles til at nedlægge arbejdet og holde fællesmøde med de studerende en dag i starten af januar. Bekymringen deles af både DM's politikere og Rektorkollegiet. "Denne gang er de gået for langt", advarer rektorformand Laust Joen Jakobsen.

Den fyringsrunde, som ramte godt 45 medarbejdere på UCC, er desværre kun starten på en bølge af nedskæringer.

Sådan lyder meldingen fra en synligt frustreret rektor for UCC og formand for professionshøjskolernes rektorkollegium.

Laust Joen Jakobsen holdt sig pænt væk fra aktionen, iværksat af underviserne på Lærereuddannelsen Zahle, i skolens festsal den 10. januar, ligesom DM's tillidsrepræsentanter heller ikke mødte op til arrangementet, fordi det var i strid med de fagretlige regler. Men bekymringen for den situation, som professionsbacheloruddannelserne befinder sig i oven på den

seneste finanslovsaftale, deler rektor med underviserne og de studerende. Og dét i en grad, så han for første gang tager bladet fra munden.

"Professionshøjskolerne har været underfrankerede fra starten, og siden er det kun gået ned ad bakke. I dag befinder vi os i en situation, hvor vi må prioritere, hvilke områder vi fremadrettet bliver nødt til at forsømme. Som følge af finanslovsaftalen skal UCC spare 400 millioner kroner over de næste fire år. Det er 15 procent af vores samlede økonomi, en syngende økonomisk lussing", siger Laust Joen Jakobsen.

Professionshøjskolerne har været forsvarsløse, både når regeringen har forhandlet genop-

retningsplan og finanslov og fordelt globaliseringsmidler, mener Rektorkollegiets formand.

"Vi har fået en på siden af hovedet, hver gang de har skullet fordele midler. Denne gang taler vi om sindssygt store besparelser. Det er svært at udvikle tilbud til velfærdens kernetropper, når vi hver eneste gang taber kampen om de økonomiske ressourcer," pointerer Laust Joen Jakobsen.

Bagvendt logik

Hans Beksgaard, der er formand for dm professionshøjskoler, er også bekymret. Og hans bekymring vokser i takt med antallet af med-

"Bindegal finanslovsaftale"

De kommende nedskæringer sætter professionshøjskolerne på en så skrap økonomisk diæt, at det risikerer at skræmme de studerende langt væk. Socialdemokraterne og Radikale Venstre kalder situationen for katastrofal.

Alt overflødig fedt er for længst fjernet.

Nu er det kerneydelserne på professionshøjskolerne, som er i spil.

Uddannelsesordførerne for Socialdemokraterne og Radikale Venstre, Christine Antorini og Marianne Jelved, bruger stærke superlativer i deres vurdering af, hvad den seneste finanslovsaftale kommer til at betyde for de professionsbacheloruddannelserne.

"Jeg er simpelthen tændersammenbidt rasende", siger Marianne Jelved, dagen efter at hun har talt i festsalen på Zahles til aktionerende lærere og deres studerende. Og hun uddyber:

"Professionshøjskolerne har været udsat for systematiske besparelser, siden de blev etableret i 2008. Samtidig har de fx skullet op-

“Vi kender allerede eksempler på, at 70 studerende skal dele en underviser, og at der ikke er stole nok, så nogle må sidde i vindueskarmen. Det bliver kun værre i fremtiden”, vurderer Line Hjarsøe, formand for Lærerstuderendes Landskreds.

lemmer, der henvender sig til DM, fordi de har modtaget et fyringsvarsel eller er usikre på deres arbejdssituation.

“Professionshøjskolerne økonomi er nu så presset, at lærernes arbejdsbetingelser er under voldsomt pres. Dels er de store hold en udfordring, dels har professionshøjskoler med ondt i økonomien opsagt arbejdstidsaftaler – det vi kalder lokalafgifter – med henblik på at presse mere undervisning ud af lærerne. Omregningsfaktoren for undervisning – der de fleste steder er 2,5 – er en af de parametre, der er i spil, hvor man forsøger at nedsætte forberedelsestiden til undervisning”, forklarer Hans Beksgaard.

“For DM’erne er det afgørende, at tillidsrepræsentanterne er i stand til at forhandle sig til rette med rektorerne, så forberedelsestid, tid til kompetenceudvikling og deltagelse ikke bliver forringet”.

Der er en voldsom kontrast imellem, at regeringens parter på den ene side siger, de vil sikre, at de bedste søger, og på den anden side gør uddannelserne mindre attraktive, mener formanden for dm professionshøjskoler.

“Der ligger også en bagvendt logik i, at man højner adgangskravene til de studerende, samtidig med at man skruer ned for kvaliteten, når de først er kommet ind på skolerne. Jeg ser en stor risiko for, at vi igen vil opleve

et fald i søgningen til professionsbacheloruddannelserne”, siger Hans Beksgaard.

Han peger desuden på, at de evaluerings- og kvalitetsrapporter, som skolerne er blevet påbudt at producere som led i regeringens ledelsesstrategi, er med til at skruer udgifterne til administration uforholdsmæssigt højt i vejret.

“Sammenholdt med en løbende underfinansiering betyder det, at skolerne i dag står i en situation, hvor de ikke kan finansiere deres egne undervisningstilbud, og det er selvfølgelig uholdbart”, slår Hans Beksgaard fast.

Elever i vindueskarmen

Hvordan besparelserne konkret vil kunne mærkes af de studerende, har Line Hjarsøe et bud på. Hun er formand for Lærerstuderendes Landskreds og har p.t. orlov fra sin uddannelse på Zahles.

“Vi kender allerede eksempler på, at 70 studerende skal dele en underviser, og at der ikke er stole nok, så nogle må sidde i vindueskarmen. Det bliver kun værre i fremtiden. Timetallet

risikerer at blive beskåret yderligere, selv om det i forvejen ligger i den lave ende. Samtidig begrænser flere uddannelser det timetal, som stilles til rådighed for vejledning, med op til det halve, og det er en kæmpe forringelse”, siger Line Hjarsøe.

I værste fald vil nedskæringerne betyde en lukning af uddannel-

sessteder, hvilket ikke mindst vil ramme udkantsområderne hårdt, mener Line Hjarsøe.

“I Jelling overvejer man lige nu at indskrænke, så man kun uddanner lærere til mellem- og udskolingen, og det kan betyde, at området får svært ved at skaffe nok lærerkræfter til indskolingen sidenhen. Jeg er også nervøs for, at professionshøjskolerne vil bruge en hel masse kræfter på at tiltrække flere nye studerende frem for at gøre det rigtig godt for dem, der allerede har valgt”, siger formanden for de lærerstuderende.

Tilbage på kontoret hos Rektorkollegiets formand går overvejelserne lige nu på, hvordan man finder penge til de nødvendige investeringer, samtidig med at man skal spare. Alle kommer til at arbejde på en anden måde, vurderer Laust Joen Jakobsen.

“Hver en sten skal vendes, og vi må vænne os til den tanke, at vi ikke fortsat kan levere samme kvalitet for 15 procent færre midler. Samtidig er vi nødt til at udvikle vores tilbud, for vi sygner hen, hvis vi kun bygger læhegn og ingen vindmøller. Så gider de unge os ikke til sidst. Det er sørgeligt, at vi kun tre år efter en fusion, som jeg som udgangspunkt har støttet, sidder tilbage med akut åndenød”. <<

“Vi har fået en på siden af hovedet, hver gang de har skullet fordele midler”

Laust Joen Jakobsen, formand for professionshøjskolerne rektorkollegium

TILSKUD REDUCERES

Aftalen, som regeringen har indgået med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne, betyder en reduktion i statens tilskud til UCC på 160 millioner i 2011, stigende til ca. 360 millioner kroner i 2014. Sådan lyder vurderingen fra professionshøjskolerne sekretariat.

fylde krav om at dække bredt i regionerne, så der også er tilbud i bl.a. Nykøbing Falster og på Bornholm. Det er dyrt, skulle jeg hilse og sige. Taxameterordningen er også et kæmpe problem for skolerne, som har haft svært ved at tiltrække studerende i nogle år. Nu skal pengene så hentes ind på lønningerne, og det er dybt fortvivende. Det er fuldstændigt perspektivløst på et tidspunkt, hvor vi ellers ofte bliver enige om, at der er mere brug for gode uddannelser end nogensinde før”, siger Marianne Jøved.

Hun påpeger, at også OECD anbefaler sine medlemslande at investere, ikke spare, på uddannelses- og forskningsindsatsen.

“Det rygtes jo hurtigt, hvis ambitionerne ikke er høje nok på professionshøjskolerne,

og de studerende oplever at blive spist af med et discounttilbud. Det hænger jo heller ikke sammen med, at vi stiller øgede krav til, hvad vores skolelærere, pædagoger og andre skal kunne som færdiguddannede”, understreger den radikale uddannelsesordfører.

Oppositionens fire partier har alle sagt, at de vil annullere nedskæringerne på professionshøjskolerne, hvis de får regeringsmagten. Socialdemokraternes Christine Antorini mener sågar, at der skal investeres yderligere, så de unge møder topkvalitet. I vejledningen, praktikken og i undervisningen.

“Nu er det omsider lykkedes for de såkaldte velfærdsuddannelser at knække kurven og få et stigende antal unge til at søge

ind. Så kan det ikke nytte noget, at de bliver mødt med så skrabet et tilbud, at de falder fra igen”, siger Christine Antorini, der ligesom Marianne Jøved mener, at professionshøjskolerne er bragt i en umulig situation.

“Det er finanslovsparternes ansvar, at det økonomiske grundlag for uddannelserne falder fra hinanden, og jeg har meget svært ved at forstå, hvordan de kan forsøme vores kerneuddannelser så massivt. Det er bindegalt at spare selve grundlaget for fremtidens vækst væk, for uden en velfungerende uddannelses- og sundhedssektor vil det også halte for den private sektor”, pointerer socialdemokraternes uddannelsesordfører. <<

4 spørgsmål til undervisningsministeren

Tina Nedergaard

Tina Nedergaard

1 Magisterbladet

Tina Nedergaard, regeringen taler utroligt meget om, hvor vigtigt det er at fastholde et højt niveau hos velfærdens kerntropper; lærere, pædagoger, sygeplejersker oa. Hvorfor glemmer regeringen sine egne skåltaler, når den skal lave finanslov?

Undervisningsministeren

Regeringen har med Skolepakken fra 2006, globaliseringspuljen fra 2007 og med kvalitetsreformen fra 2008 satset massivt på at styrke det faglige niveau for lærere, pædagoger og sygeplejersker. Herudover har læreruddannelsen og sygeplejerskeuddannelsen fået særskilt støtte på hhv. 100 og 15 mio. kr. i 2008-2011. Endelig har regeringen styrket mulighederne for efteruddannelse for denne gruppe medarbejdere markant. Så jeg mener, det er helt forkert at sige, at regeringen har glemt denne målsætning.

Finanskrisen har imidlertid givet den danske økonomi meget store udfordringer, og det er helt naturligt, at uddannelsesinstitutionerne på lige fod med øvrige områder må bidrage til genopretningen af økonomien.

2 Magisterbladet

Mandag den 10. januar 2011 varslede UCC firing af 45 medarbejdere. Det er kun 1. runde, og UCC's rektor forventer, at 200 stillinger vil blive berørt bare på denne ene institution, som følge af finansloven. Synes du som ansvarlig minister, at en så voldsom besparelse er forsvarlig?

Undervisningsministeren

UCC er en selvstændig institution, og jeg kender ikke professionshøjskolens budgetter i

detaljer. Så vidt jeg kan forstå, drejer det sig dog om, at man har varslet 36 medarbejdere afskediget, hvoraf 20 vedrører Center for Undervisningsmidler, og at en del af de øvrige afskedigelser sker som følge af tidligere uddannelsesomlægninger og fald i studenteroptag. Det er UCC, der har ansvaret for, at institutionens økonomi hænger sammen, og i det lys synes jeg, det virker fornuftigt, at institutionen tilpasser sin kapacitet efter behovene.

(Rektor for UCC har over for Magisterbladet bekræftet, at skolen har varslet 45 medarbejdere afskediget, red.)

3 Magisterbladet

Professionshøjskolernes rektorkollegium forventer, at undervisernes arbejdstid fremover må skrues sammen på en måde, der levner færre timer til forberedelse. Hvordan hænger det i din optik sammen med skolernes forpligtelse til at levere udviklingsbaseret undervisning?

Undervisningsministeren

Jeg vil gerne understrege, at regeringen sammen med forligskredsen om globaliseringsaftalen har tilvejebragt en betydelig styrkelse af professionshøjskolernes grundlag for at levere udviklingsbaseret undervisning i uddannelserne. Med globaliseringsaftalerne har vi fået brudt universiteternes monopol på forsknings- og udviklingsmidler til uddannelserne. Ud over 65 mio. kr. årligt fra 2010-2012 til at konsolidere professionshøjskolernes vidensgrundlag har vi senest med globaliseringsaftalen fra oktober 2010 fået fastlagt en ny model for et frugtbart og et mere ligeværdigt samarbejde mellem professionshøjskoler og universiteter om prak-

sisk nær uddannelsesforskning. I første omgang er der i 2011 bevilget 28 mio. kr. til at påbegynde de første 10-12 ph.d.-forløb. Derudover mener jeg, at vi med udmøntningen af en ret stor pulje over de seneste tre år – også fra globaliseringspuljen – til kompetenceudvikling af undervisere på de syv professionshøjskoler i høj grad har skabt grundlag for kvalitet i undervisningen på uddannelserne.

4 Magisterbladet

For første gang går også rektorerne ud og siger, at regeringen er gået for langt i sin spareiver, og at de kommende år bliver "sindsygt vanskelige". Vil du give din garanti for, at kvaliteten i professionshøjskolernes uddannelser kan opretholdes på de barberede budgetter, I har pålagt dem?"

Undervisningsministeren

Det er professionshøjskolerne, der har ansvaret for, at uddannelserne har en kvalitet, der matcher arbejdsmarkedets og samfundets behov. Med Aftale om udmøntning af midler til de videregående uddannelser for 2010 til og med 2012 tildeles professionshøjskolerne midler til styrkelse af kvalitet, faglighed og sammenhæng mellem teori og praksis. Hertil kommer de nævnte 65 mio. kr. årligt, der skal konsolidere den videnproduktion, der sker på professionshøjskolerne, og som er så afgørende for sektorens profilering og anerkendelse i samarbejdet med både private og offentlige virksomheder og med universiteterne om videnudvikling. *psi*

Tag på kursus med DM Efteruddannelse

Kurser uden eksamen

Bevar fokus i arbejdsdagen – redskaber til sensitive mennesker

Bliv klædt på til at skære ind til benet og samle dig om det væsentlige i din arbejdsdag. Kurset er for særligt sensitive mennesker, og du får både redskaber og træning i at fokusere og fordybe dig. Kurset varer tre dage og giver tid til både feedback og refleksion.

Start 14. marts i København.

Pris (ekskl. moms) medlemmer 11.000 kroner.

Andre 12.700 kroner.

Konsulentens sparringspartner

Få en bedre forståelse af dig selv som konsulent. Lær at bruge dine kompetencer i de organisatoriske sammenhænge, du arbejder i og få indsigt i, hvordan du kan påvirke rammerne. Kurset varer to dage.

Start 22. marts i København.

Pris (ekskl. moms) medlemmer 7.800 kroner.

Andre 9.400 kroner.

Skriv så de lytter

Skrot det tunge og abstrakte sprog, og lær at skrive en tekst, der fænger ved at arbejde med sprog, argumentation, vinkling, fokus og disposition. Kurset varer fire dage.

Start 29. marts i København.

Pris (ekskl. moms) medlemmer 14.000 kroner.

Andre 16.000 kroner.

Diplomkurser med eksamen

Projektledelse*

Firedages diplomfag i projektledelse. Få dit projekt sikkert i land ved at arbejde med motivation, organisation og evaluering i teori og praksis. Du lærer at håndtere de ledelses- og styringsmæssige udfordringer, der ligger i at være projektleder.

Start 30. marts i København.

Pris 11.900 kroner

Det personlige lederskab*

Firedages diplomfag i kommunikation og lederskab. Den måde, du kommunikerer på, har stor betydning for din rolle som leder. Ved at arbejde med dine forskellige ledelseskompetencer og din identitet som leder får du skærpet din forståelse for lederskabets kommunikative udfordringer.

Start 31. marts i København.

Pris 11.900 kroner

Forandringsledelse*

Firedages diplomfag i forandringsledelse. Få analytisk og praktisk træning i at håndtere forandringsprocesser både på individ-, gruppe- og organisationsniveau. Forløbet sætter fokus på din rolle som forandringsagent og på de forskellige strategier, som du kan gribe ændringer an ud fra.

Start 26. april i København.

Pris 11.900 kroner

*Søg Statens Voksenuddannelsesstøtte til dette kursus, som p.t. svarer til 752 kroner om dagen.

Læs mere på dmefteruddannelse.dk eller ring på telefon 38 15 66 68

I serien DET' MIT JOB tegner vi et portræt af et DM-medlem, der har et job – eller måske lige har fået et – som han/hun gerne vil fortælle om. Hvad er et godt job? Og hvorfor? Hvilke planer har man med sin karriere? Hvilke muligheder er der for faglig og personlig udvikling? Hvad vejer tungest i valg af job og karriere?

Måske kan det inspirere andre til at gå nye veje, hvad angår job og karriere, og til at reflektere over uprøvede muligheder.

Send en mail til magisterbladet@dm.dk med en kort omtale af dig selv, din uddannelse og dit job.

ANETTE WARRING, 52 ÅR

Historieprofessor ved RUC og nu også formand for Det Frie Forskningsråd for Kultur og Kommunikation (FKK)

Hvad vil du arbejde for i din formandsperiode?

Den allervigtigste funktion for FKK er at støtte projekter, der er drevet af forskernes egne ideer. FKK skal også spille en aktiv rolle for at sikre og styrke den frie forskning, der er frigjort fra snæver fakturatænkning. Rådets midler er beskåret med 11 pct. siden 2010, og samtidig kræver universiteterne fuldfinansierede projekter. Det betyder, at vi har færre penge, samtidig med at vi får flere højt kvalificerede ansøgninger. Det sidste er positivt, men også fortvivlende, og siden jeg kom med i rådet i 2008, er succesraten faldet fra 16 til 9 procent i 2010. Vi har valgt at prioritere initiativer, der kun i mindre grad kan støttes inden for forskningsinstitutionernes egne rammer, ligesom vi lægger vægt på at støtte internationalisering og talentfulde yngre forskere. De seneste års forskningspolitik har i høj grad lagt op til konkurrence mellem universiteterne, men konkurrencen er desværre også med til at hæmme det, der er mest oplagt, nemlig at samle de best egnede og mest kvalificerede forskere på tværs af institutioner. Derfor satser vi især på støtteformer, der er med til at udvikle humanistisk forskningssamarbejde på tværs af fagmiljøer. Det betyder så til gengæld, at vi som det sidste forskningsråd har stoppet støtten til individuelle ph.d.- og seniorprojekter.

Men hvad så med den gode ide, som man får som individuel forsker?

Det er rigtigt, at der er en større satsning på forskningssamarbejde, men det er stadig forskning, der bygger på forskernes egne ideer og initiativer. Fri forskning kan også udfolde sig i et forskningssamarbejde, hvor du blot udfolder din gode ide i samarbejde med andre forskere. Men vi snakker jo i øvrigt ikke store projekter, hvor man er pakket ind og ikke har nogen indflydelse. De kollektive projekter, vi

støtter, har en ramme på højst fem mio. kr. Men vi er ikke færdige med at overveje vores støtteformer, og vi vil løbende – i samarbejde med forskerne – drøfte, om vi skal ændre i fx balancen mellem midler til ældre og unge, eller om der skal være mere tværfaglighed.

Hvordan skal humanioraforskningen overleve det voksende krav om nyttiggørelse?

Det er mit mål, at FKK skal spille en mere aktiv rolle, når det drejer sig om at styrke og prioritere den frie forskning. Jeg ser det derfor også som en vigtig opgave for FKK at øge forståelsen for, at fri humanistisk forskning er en afgørende forudsætning for vækst, velfærd og kulturel rigdom. I efteråret har vi taget initiativ til en debat, der handler om, hvordan vi kan forbedre forholdet mellem forskning og samfund. Er opgaven "bare" at synliggøre og forklare humanioras betydning, eller kan man også sige, at humaniora måske skal foretage en selvransagning – og i højere grad lade forskning ske i udveksling med samfundet og borgerne? Der findes ikke et enkelt svar, men jeg synes, det er vigtigt, at vi går ind i debatten.

Hvordan prioriterer man mellem to støtteverdige projekter?

Det afgørende er, om projektbeskrivelsen overbeviser os om, at projektet vil bidrage med ny og væsentlig forskning, teoretisk, metodisk og empirisk, og at projektet peger ud over "sig selv": At det vil udvikle det forskningsfelt, det er en del af. Og så skal der selvfølgelig være en klar og præcis problemformulering med præcise forskningsspørgsmål og en klar sammenhæng mellem teori, begreber, metode og forskningsplan. Ved kollektive projekter er det afgørende, at der er en ordentlig sammenhæng mellem delprojekterne, at de er tænkt sammen og giver synergi. Det må ikke se ud, som om man bare har åbnet

sin skuffe og taget det frem, man plejer at lave. Så skal der også være en god balance mellem seniorer og unge forskere og samarbejde med relevante nationale og internationale forskningsmiljøer.

Hvad har fyldt mest i dit arbejde det seneste år?

Arbejdet i forskningsrådet har taget rigtig meget tid. Sidste år fik vi knap 500 ansøgninger, og det tager uger og måneder at komme igennem dem. Derudover har jeg undervist og færdiggjort nogle ph.d.er, deltaget i det almindelige universitetspolitiske arbejde på RUC, og så har jeg selvfølgelig også brugt noget tid på min forskning. Jeg arbejder med et europæisk forskningsprojekt om den politiske aktivisme i 1960'erne og 1970'erne. Det bygger bl.a. på, at vi interviewer tidligere aktivister. Jeg bidrager især til spørgsmålet om, hvordan man "dealer" med sin aktivistiske fortid i dag, og hvordan man giver den mening. <<

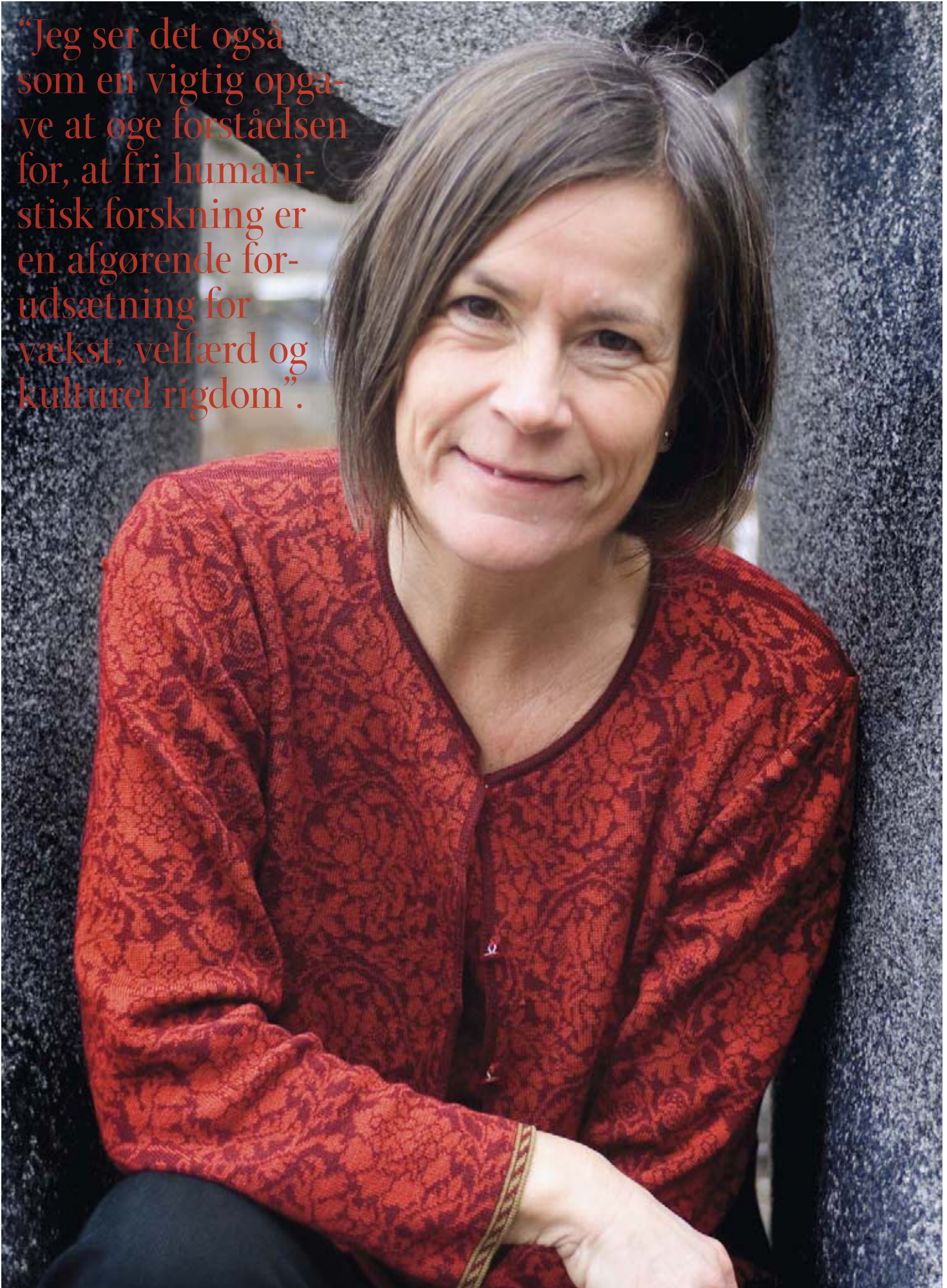
KARRIERE:

2005: Professor i moderne historie på Roskilde Universitet (Institut for Kultur og Identitet)

VIGTIGE BOGUDGIVELSER:

"Tyskerpiger – under besættelse og retsopgør" (1994), "Besættelsestiden som kollektiv erindring" (1998) s.m. Claus Bryld, "Historie, magt og identitet" (2004), som var en del af den danske magtudredning, "Surviving Hitler and Mussolini – Daily Life in Occupied Europe" (2006) sammen med en gruppe europæiske historikere, og næste år udkommer "Voices and Networks of Revolt: around 1968 in Europe", også et resultat af et internationalt forskningssamarbejde.

“Jeg ser det også som en vigtig opgave at øge forståelsen for, at fri humanistisk forskning er en afgørende forudsætning for vækst, velfærd og kulturel rigdom”.

“Allerede mens kong Harald levede, var den 5-6 år yngre Knud mere kendt end sin bror. Og med rette har eftertiden givet ham tilnavnet den store”.

HISTORIE

Danmarks konger og regenter – fra Hugleik til Margrethe 2.

Henning Debn-Nielsen
Bogforlaget Frydenlund, 2010, 389 sider,
299 kr.

Storværket om Danmarks konger og dronninger gør det spændende at repetere kongerækken. Bogen bugner af medrivende fortællinger om den danske kongerække og dem, der har regeret Danmark fra vikingetiden til i dag.

HISTORIE

Assistens 250

Stine Helweg og Marianne Linné Nielsen (red.).
Center for Kirkegårde, Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune, 2010, 1.040 sider, 500 kr.

Bogen er udgivet i anledning af Assistens Kirkegårds 250-års-jubilæum og rummer artikler om kirkegårdens historiske udvikling, dens topografi, dens bygninger og mure samt udvalgte gravsteder. Desuden indgår et katalog over kirkegårdens godt 2.000 bevaringsværdige gravsteder.

LEDELSE

Ledelse af uddannelse
At lede det potentielle

Malou Juelskjær, Hanne Knudsen, Justine Grønæk Pors & Dorthe Staunæs (red.).
Samfundslitteratur, 2011, 274 sider, 299 kr.

Forfatterne kommer i bogen tæt på begrebet potentialitetsledelse. Den særlige ledelsespraksis, som i stigende grad bliver afgørende for uddannel-

sesinstitutioner. Det er en ledelsesform, der er vokset frem som et svar på de udfordringer, som en række udviklingstræk i det danske uddannelsessystem har bragt med sig.

LITTERATUR

Still in Print: The Southern Novel Today

Jan Nordby Gretlund, red.
U. of South Carolina Press, 2010, 285 sider, \$29.95

Hvordan kan en roman blive en klassiker, når den ikke kan fås mere? 18 kritikere har nærlæst 18 sydstatsromaner 1997-2009. Målet er at forklare den, der er tabt foran skærmen, hvorfor denne bog bør læses. Der sammenlignes ikke; og biografi bruges ikke i nærlæsningen. Indeholder biografier og bibliografier og ca. ti mulige kurser.

PSYKOLOGI

Gads Psykologileksikon

Jens Bjerg (red.).
Gads Forlag, 2011, 830 sider, 499 kr.

“Gads Psykologileksikon” er det eneste af den kvalitet på det danske marked, og det har haft en solid position i de faglige miljøer, siden første udgave udkom i 2004.

Leksikonet indeholder flere end 2.500 opslagsord samt illustrationer og er skrevet af flere end 60 eksperter fra hele Norden under redaktion af professor Jens Bjerg.

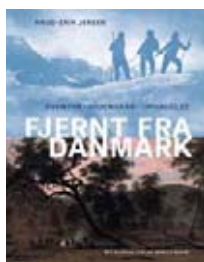
PÆDAGOGIK

Den lille bog om metode
Sådan undersøger du børnekultur og børns perspektiv

Anne Petersen (red.).
Via System, 2010, 75 sider, 125 kr.

Dette er en håndbog til studerende. Bogen er både en letlæst guide til metoder og en bog, du kan bruge seriøst, når du skal på et pædagogisk feltarbejde i skolen eller i det brede pædagogiske felt, hvor du skal benytte de undersøgelsesmetoder, man bruger som forsker. Bogen viser, hvordan du kan arbejde med børn som informanter, meddelere, eksperter, deltagere eller fortællere.

SAMFUND

Fjernt fra Danmark

Knud-Erik Jensen
Nyt Nordisk Forlag, 2010, 336 sider, 299 kr.

Bogen er en antologi af tekster skrevet af danske opdagelsesrejsende, forskere og eventyrere om deres oplevelser og genvordigheder under fjerne himmelstrøg fra Thule til Tasmanien, fra Konstantinopel til Kamtjatka. Hver tekst er for-

synet med en kort indledning og afslutning, der sætter beretningen ind i en historisk eller videnskabelig sammenhæng.

ARKÆOLOGI

Hvil i fred? – Om kirkenedlæggelser og gravfred med afsæt i Skt. Mikkel kirkeruin i Roskilde

Anna S. Beck, Trine Borake, Lise Hartvig og Ole Thirup Kastholm (red.).

Roskilde Museums Forlag, 2010, 159 sider, 160 kr. + forsendelse
Denne bog er en artikelsamling med afsæt i den arkæologiske udgravning af kirkeruinen og gravene, der følges af en række perspektiverende bidrag af samfundsmæssig, kulturhistorisk og etisk relevans.

KUNST

Anne Marie Carl-Nielsen – en registrant over billedhuggerens værker

Nana Kildemoes og Gitte Haastrup, Odense Bys Museer, 2010, 557 sider, 448 kr.

Anne Marie Carl-Nielsen er en af dansk kunsts helt store billedhuggere. Bogen skildrer indledningsvis Anne Marie Carl-Nielsens liv og virke. Herefter følger 14 tematiske kapitler, der behandler hendes righoldige produktion, der først og fremmest tæller skulpturelle arbejder. Sluttelig gives et indblik i hendes evner som tegner og formgiver af bogomslag m.m.

**DU HAR VALGT EN LANG
UDDANNELSE.**

**NU SKAL DU IKKE NØJES
MED EN HVILKEN SOM
HELST A-KASSE.**

ma-kasse.dk

Hver måned
trækker vi lod
om en iPad
blandt alle nye
medlemmer.

ma

CANDPORTALEN.DK
VIDEN OG VEJLEDNING TIL DIT STUDIUM OG DIN KARRIERE

A-kassen for højtuddannede

DM – DANSK MAGISTERFORENING

Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg

Vesterbro Torv 1-3, 7. sal,
8000 Aarhus C

Telefon 38 15 66 00
Fax 38 15 66 66
www.dm.dk
dm@dm.dk

Åbningstid: Man.-ons. kl. 10-16, tors. kl. 10-18, fre. kl. 10-15

MP PENSION

PENSIONSKASSEN FOR MAGISTRE OG PSYKOLOGER

Smakkedalen 8
2820 Gentofte
Telefon 39 15 01 02
www.mppension.dk
mp@mppension.dk

Åbningstid: Man.-tors. kl. 9-16, fre. kl. 9-15

MA – MAGISTRENE'S ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Mimersgade 47
2200 København N
Telefon 70 20 39 71
www.ma-kasse.dk
www.ma-kasse.dk/email

Åbningstid: Man.-tirs. og tors.-fre. kl. 9-15.30, ons. kl. 13-17

Regionalkontorer Aarhus

Vesterbro Torv 1-3, 7. sal,
8000 Aarhus C
Telefon 70 20 39 71

Åbningstid: Man., tirs. og tors. kl. 9-15.30

Odense

Slotsgade 21 B, 4. sal
5000 Odense C
Tlf. 70 20 39 71

Åbningstid: Man. kl. 9-12 og tors. kl. 13-15.30

Aalborg

Østerågade 19, 3. sal,
9000 Aalborg
Telefon 70 20 39 71

Åbningstid: Man. kl. 9-12 og tors. kl. 13-15.30

MEDLEMSKONTINGENT FOR 2011

Du er medlem af DM, når DM har modtaget din indmeldelse. Visse ydelser opnår du dog først ret til efter 30 dages medlemskab. Du får et brev fra DM, som bekræfter indmeldelsen. Dimittender og studenter opnår straks medlemsrettigheder.

Din kontingentsats og din ret til ydelser er afhængig af din medlemsstatus. Derfor bør du hurtigst muligt give DM's Medlemsservice besked om ændringer i dit ansættelsesforhold eller selv rette dine oplysninger via "Min side" på www.dm.dk. Du bedes også rette oplysningerne, hvis du fx. er flyttet eller har fået ny e-mail adresse.

Har du betalt for højt medlemskontingent, kan det maksimalt tilbagereguleres for indeværende og forudgående kvartal for så vidt angår nedsat kontingent.

Kontingentet opkræves kvartalsvis, og du modtager automatisk et girokort fra os. Vi anbefaler, at du tilmelder dig Betalingservice.

Pr. kvartal

Fuldtidsansatte, deltidsansatte med mere end 18 timer pr. uge samt ph.d. stipendiat	1.139,00 kr.
Arbejdsledige og deltidsansatte med højst 18 timer pr. uge	551,00 kr.
Dimittender fuld tid - 1. halvår (halvt kontingent)	569,50 kr.
Dimittender ledige - 1. halvår (halvt kontingent)	275,50 kr.
Førsteårsstuderende (de to første kvartaler)	10 kr.
Studerende	66,00 kr.
Studerende med dobbelt medlemskab af DM og SUL	
DM overfører 50 kr. af dette kontingent til SUL	116,00 kr.
Studerende med dobbeltmedlemskab af DM og DALF	66,00 kr.
Ansæt i udlandet (på dansk kontrakt)	1.139,00 kr.
Ansæt i udlandet (på udenlandsk kontrakt)	551,00 kr.
Selvstændige	1.055,00 kr.
Pensionister	225,50 kr.
Værnepligtige	225,50 kr.
Langtidsledige	114,00 kr.
Børnepasningsorlov (60% af dagpengemax)	114,00 kr.
Passive	225,50 kr.
Abbonent på Magisterbladet	225,50 kr..

WORKSHOP

KØBENHAVN

Nimbusparken 16,
2000 Frederiksberg.
Du kan få et adgangskort til lokalerne i receptionen hos DM (samme adresse).

Aarhus

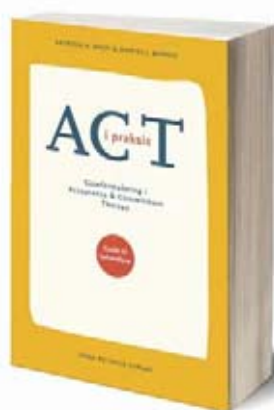
Vestgaarden, Vesterbro Torv 1-3, 7,
8000 Aarhus C.
Åbningstid: Man.-fre. kl. 9-16.
Nøglekort udleveres i MA.

ODENSE

Slotsgade 21 B, 4.
5000 Odense.
Åbningstid: Man. kl. 9-12
og tors. kl. 13-15.30
Nøgle udleveres mod depositum hos MA på samme adresse.

AALBORG

Aktivitetshuset
Østerågade 19, 3. 9000 Aalborg.
Åbningstid: Man.-fre. kl. 8.30-15.
Du kan få nøgle, så du har adgang hele døgnet.

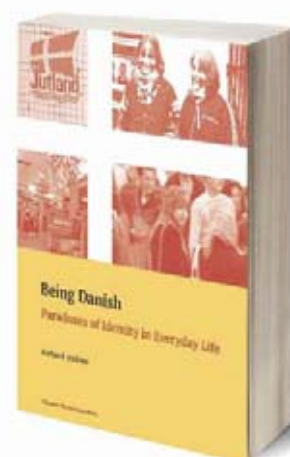
ACT i praksis
Caseformulering i Acceptance
& Commitment Therapy

Af Ole Hammerslev (red.)

398 kr

Being Danish
Paradoxes of Identity
in Everyday Life

Af Richard Jenkins

350 kr

Kreativ procesledelse
Nye veje til bedre praksis

Af Mille Obel Høier m.fl.

428 kr

At samtale med børn
ved at lytte med fire ører

Af Ylva Ellneby m.fl.

HUSK!
Som DM-medlem får du
10 % rabat på dine bogkøb

278 kr

academicbooks.dk
Danmarks akademiske boghandel

**Atheneum
Academic
books**

Atheneum Academic Books - Nørregade 6 - 1165 Kbh K

GRUNDFOSPRISEN 2011

- inden for det tekniske og naturvidenskabelige område

Grundfosprisen er indstiftet af Poul Due Jensen's Fond i 2001 med det formål at stimulere, anerkende og støtte national og international forskning i banebrydende, samfundsgavnige og fremsynede løsninger inden for det tekniske og naturvidenskabelige område. I 2011 lægges særligt vægt på forskning inden for bæredygtige miljøteknologier.

Indstilling til prisen: Enhver kan bringe kandidater til Grundfosprisen i forslag. Indstillingen består af en motivering (max. 3 A4-sider) samt kort CV.

Frist for indstilling: 1. maj 2011.

Grundfosprisen og dens uddeling: Prisen består af skulpturen "Be-Think-Innovate" samt et kontant beløb på 1 mio. DKK – 250.000 DKK går direkte til prismodtageren og 750.000 DKK til videre forskning inden for området.*

Motiveringen sendes til: Grundfos Management A/S
Grundfosprisens sekretariat
Poul Due Jensens Vej 7
8850 Bjerringbro
Mrk: "Grundfosprisen 2011"

Offentliggørelse af vinder: Prisuddelingen finder sted den 29. september 2011.

Yderligere information: Besøg www.grundfos.dk/grundfosprisen

Poul Due Jensen's Fond

Bedømmelseskomitéen består af koncernbestyrelsesformand Niels Due Jensen, Grundfos, bestyrelsesformand Lars Kolind, Poul Due Jensen's Fond, tidligere rektor Sven Caspersen, Aalborg Universitet, professor Nina Smith, Århus Universitet og professor Preben Terndrup Pedersen, Danmarks Tekniske Universitet.

*) Hvis komitéen ikke finder en egnet kandidat uddeles prisen ikke.